

სს „საქორგაზი“

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური
ანგარიშგება

*2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად*

სს „საქორგაზი“

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგება

სრული შემოსავლის საწყისი ანგარიშგება.....	7
ფინანსური მდგომარეობის საწყისი ანგარიშგება.....	8
კაპიტალში ცვლილებების საწყისი ანგარიშგება	9
ფულადი ნაკადების საწყისი ანგარიშგება	10

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები.....	11-49
---	-------

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „საქორგგაზის“
აქციონერებსა და ხელმძღვანელობას

მოსაზრება

ჩავატარეთ სს „საქორგგაზის“ (შემდგომში „კომპანია“) ფასს-ის მიხედვით მომზადებული თანდართული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის საწყისი ანგარიშგებისგან და ასევე ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის მომზადებული სრული შემოსავლის საწყისი ანგარიშგებისგან, კაპიტალში ცვლილებების საწყისი ანგარიშგებისგან და ფულადი ნაკადების საწყისი ანგარიშგებისგან, ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, მომზადებულია მე-2 შენიშვნაში მითითებული საფუძვლის შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებითაა აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის“ (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსატქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა

გვინდა ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების მე-3 შენიშვნაზე, რომელიც მიუთითებს, რომ კომპანიის მიმდინარე ვალდებულებები 112,466 ათასი ლარით აღემატება მის მიმდინარე აქტივებს. ეს გარემოება მიანიშნებს არსებით განუსაზღვრელობაზე, რამაც შეიძლება ეჭვქვეშ დააყენოს კომპანიის უნარი, გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. ჩვენი მოსაზრება ამ საკითხთან მიმართებაში მოდიფიცირებული არ არის.

მნიშვნელოვან გარემოებათა ამსახველი აბზაცი – ფინანსური აღრიცხვის საფუძველი და გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

ყურადღებას მივაპყრობთ მე-2 შენიშვნაზე, რომელშიც აღწერილია ფინანსური აღრიცხვის საფუძველი და, ასევე, რატომ შეიძლება დასჭირდეს საწყისი ფინანსურ ანგარიშგებას კორექტირებები, ფასს-ის მიხედვით საბოლოო ფინანსური ანგარიშგების გამოშვებამდე. გარდა ამისა, გვინდა ხაზი გავუსვათ იმასაც, რომ ფასს-ის მიხედვით, კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის, საქმიანობის შედეგებისა და ფულადი ნაკადების ფასს-ის მიხედვით სამართლიანად ასახვა შესაძლებელია მხოლოდ ფინანსური ანგარიშგების სრული კომპლექტით, რომელიც შეიცავს შესადარის ფინანსურ ინფორმაციასა და განმარტებით შენიშვნებს. ჩვენი მოსაზრება ამ საკითხთან მიმართებაში მოდიფიცირებული არ არის.

გვინდა ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების მე-20 შენიშვნაზე, რომელიც ეხება დაკავშირებულ მხარეებთან კომპანიის გარიგებების მნიშვნელოვან კონცენტრაციას. ჩვენი მოსაზრება ამ საკითხთან მიმართებაში მოდიფიცირებული არ არის.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა ფასს-ის მიხედვით მომზადებულ საწყის ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფასს-ის მიხედვით საწყისი ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე მე-2 შენიშვნაში მითითებული საფუძვლის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი საწყისი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფასს-ის მიხედვით საწყისი ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, აქვს თუ არა კომპანიას უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან, და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ის მიხედვით აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ ფასს-ის მიხედვით მომზადებულ საწყის ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. არსებითი უზუსტობის რისკი, რომელიც გამოწვეულია თაღლითობით, უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი, რომელიც გამოწვეულია შეცდომით, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ აღრიცხვისთვის ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან დაკავშირებით, შეძლებს თუ არა კომპანია გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებდნა საწარმომ. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.

- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურასა და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს საწყისი ფინანსური ანგარიშგება შესაბამის ოპერაციებსა და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფდეს სამართლიან წარდგენას.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს, რომლებსაც აუდიტის პროცესში გამოვავლენთ.

რუსლან ხოროშვილი
შპს „იუაი საქართველოს“ სახელით

თბილისი, საქართველო
26 ივნისი, 2018 წ.

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „საქორგაზის“
აქციონერებსა და ხელმძღვანელობას

მოსაზრება

ჩავატარეთ სს „საქორგაზის“ (შემდგომში „კომპანია“) ფასს-ის მიხედვით მომზადებული თანდართული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის საწყისი ანგარიშგებისგან და ასევე ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის მომზადებული სრული შემოსავლის საწყისი ანგარიშგებისგან, კაპიტალში ცვლილებების საწყისი ანგარიშგებისგან და ფულადი ნაკადების საწყისი ანგარიშგებისგან, ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, მომზადებულია მე-2 შენიშვნაში მითითებული საფუძვლის შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებითაა აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის“ (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა

გვინდა ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების მე-3 შენიშვნაზე, რომელიც მიუთითებს, რომ კომპანიის მიმდინარე ვალდებულებები 112,466 ათასი ლარით აღემატება მის მიმდინარე აქტივებს. ეს გარემოება მიანიშნებს არსებით განუსაზღვრელობაზე, რამაც შეიძლება ექვევემ დააყენოს კომპანიის უნარი, გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. ჩვენი მოსაზრება ამ საკითხთან მიმართებაში მოდიფიცირებული არ არის.

მნიშვნელოვან გარემოებათა ამსახველი აბზაცი – ფინანსური აღრიცხვის საფუძველი და გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

ყურადღებას მივაპყრობთ მე-2 შენიშვნაზე, რომელშიც აღწერილია ფინანსური აღრიცხვის საფუძველი და, ასევე, რატომ შეიძლება დასჭირდეს საწყისი ფინანსურ ანგარიშგებას კორექტირებები, ფასს-ის მიხედვით საბოლოო ფინანსური ანგარიშგების გამოშვებამდე. გარდა ამისა, გვინდა ხაზი გავუსვათ იმასაც, რომ ფასს-ის მიხედვით, კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის, საქმიანობის შედეგებისა და ფულადი ნაკადების ფასს-ის მიხედვით სამართლიანად ასახვა შესაძლებელია მხოლოდ ფინანსური ანგარიშგების სრული კომპლექტით, რომელიც შეიცავს შესადარის ფინანსურ ინფორმაციასა და განმარტებით შენიშვნებს. ჩვენი მოსაზრება ამ საკითხთან მიმართებაში მოდიფიცირებული არ არის.

გვინდა ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების მე-20 შენიშვნაზე, რომელიც ეხება დაკავშირებულ მხარეებთან კომპანიის გარიგებების მნიშვნელოვან კონცენტრაციას. ჩვენი მოსაზრება ამ საკითხთან მიმართებაში მოდიფიცირებული არ არის.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა ფასს-ის მიხედვით მომზადებულ საწყის ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფასს-ის მიხედვით საწყისი ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე მე-2 შენიშვნაში მითითებული საფუძვლის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი საწყისი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფასს-ის მიხედვით საწყისი ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, აქვს თუ არა კომპანიას უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან, და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ის მიხედვით აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ ფასს-ის მიხედვით მომზადებულ საწყის ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. არსებითი უზუსტობის რისკი, რომელიც გამოწვეულია თაღლითობით, უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი, რომელიც გამოწვეულია შეცდომით, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ აღრიცხვისთვის ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან დაკავშირებით, შეძლებს თუ არა კომპანია გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებდმა საწარმომ. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.

- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურასა და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს საწყისი ფინანსური ანგარიშგება შესაბამის ოპერაციებსა და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფდეს სამართლიან წარდგენას.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს, რომლებსაც აუდიტის პროცესში გამოვავლენთ.

რუსლან ხოროშვილი

შპს „იუაი საქართველოს“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2018 წლის 26 ივნისი

სს „საქორგაზი“

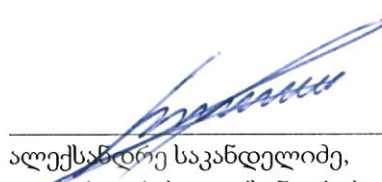
სრული შემოსავლის საწყისი ანგარიშგება

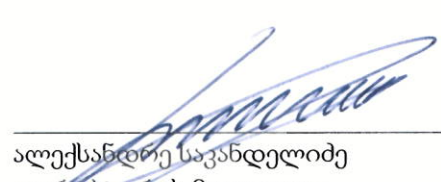
2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასი ლარი)

	შენიშვნები	2017 წ.
შემოსავალი	8	41,350
ბუნებრივი აირის თვითღირებულება		(4,007)
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი		(4,325)
ბუნებრივი აირის ტრანსპორტირების ხარჯები		(1,524)
ცვეთა	11	(4,807)
შექმნილი და შემობრუნებული ანარიცხები, წმინდა	9	67
სხვა საოპერაციო ხარჯები	10	(15,297)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული მოგება		11,457
კურსთაშორისი სხვაობიდან მიღებული წმინდა მოგება		260
ძირითადი საშუალებების ჩამოწერასთან დაკავშირებული ზარალი		(29)
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	15	(1,239)
მოგება მოგების გადასახადის გადახდამდე		10,449
მოგების გადასახადის ხარჯი		—
წლის მოგება		10,449
სხვა სრული შემოსავალი		—
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		10,449

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული წინამდებარე საწყისი ფინანსური ანგარიშგება გამოსაშვებად დამტკიცებული და ხელმოწერილია 2018 წლის 26 ივნისს, სს „საქორგაზის“ ხელმძღვანელობის სახელით, შემდეგი პირების მიერ:

 ალექსანდრე საკანდელიძე,
 დირექტორის ალექსანდრე ხეთაგურის
 სახელით
 მინდობილობის საფუძველზე
 სს „საქორგაზი“

 ალექსანდრე საკანდელიძე
 დირექტორის მოადგილე
 სს „საქორგაზი“

11-49 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფასს-ის მიხედვით მომზადებული წინამდებარე საწყისი ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „საქორგაზი“

სრული შემოსავლის საწყისი ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასი ლარი)

	შენიშვნები	2017 წ.
შემოსავალი	8	41,350
ბუნებრივი აირის თვითღირებულება		(4,007)
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი		(4,325)
ბუნებრივი აირის ტრანსპორტირების ხარჯები		(1,524)
ცვეთა	11	(4,807)
შექმნილი და შემობრუნებული ანარიცხები, წმინდა	9	67
სხვა საოპერაციო ხარჯები	10	(15,297)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული მოგება		11,457
კურსთაშორისი სხვაობიდან მიღებული წმინდა მოგება		260
ძირითადი საშუალებების ჩამოწერასთან დაკავშირებული ზარალი		(29)
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	15	(1,239)
მოგება მოგების გადასახადის გადახდამდე		10,449
მოგების გადასახადის ხარჯი		—
წლის მოგება		10,449
სხვა სრული შემოსავალი		—
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		10,449

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული წინამდებარე საწყისი ფინანსური ანგარიშგება გამოსაშვებად დამტკიცებული და ხელმოწერილია 2018 წლის 26 ივნისს, სს „საქორგაზის“ ხელმძღვანელობის სახელით, შემდეგი პირების მიერ:

ალექსანდრე საკანდელიძე,
დირექტორის ალექსანდრე ხეთაგურის
სახელით
მინდობილობის საფუძველზე
სს „საქორგაზი“

ალექსანდრე საკანდელიძე
დირექტორის მოადგილე
სს „საქორგაზი“

სს „საქორგაზი“

ფინანსური მდგომარეობის საწყისი ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათასი ლარი)

	შენიშვნები	31 დეკემბერი, 2017 წ.	1 იანვარი, 2017 წ.
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	11	107,339	96,627
არამატერიალური აქტივები		14	21
სულ გრძელვადიანი აქტივები		107,353	96,648
მოკლევადიანი აქტივები			
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები		321	375
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	12	7,388	5,239
გადახდილი ავანსები		98	197
მიმდინარე საგადასახადო აქტივები, წმინდა		–	1,530
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	13	591	549
სულ მიმდინარე აქტივები		8,398	7,890
სულ აქტივები		115,751	104,538
კაპიტალი და ვალდებულებები			
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	14	10,310	10,310
დამატებით შეტანილი კაპიტალი	14	17,766	17,766
აკუმულირებული ზარალი		(36,621)	(47,070)
სულ კაპიტალი		(8,545)	(18,994)
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
სახელმწიფო გრანტები	17	3,432	3,595
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		3,432	3,595
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
სესხები და გადასახდელი ანგარიშები	15	15,832	15,313
წმინდა საგადასახადო დავალიანება		161	–
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	16	104,394	104,142
მიღებული ავანსები		314	319
სახელმწიფო გრანტები	17	163	163
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		120,864	119,937
სულ ვალდებულებები		124,296	123,532
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		115,751	104,538

სს „საქორგგაზი“

კაპიტალში ცვლილებების საწყისი ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასი ლარი)

	სააქციო კაპიტალი	დამატებით შეტანილი კაპიტალი	აკუმულირებული ზარალი	სულ
2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	10,310	17,776	(47,070)	(18,994)
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	–	10,449	10,449
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	10,310	17,776	(36,621)	(8,545)

სს „საქორგაზი“

ფულადი ნაკადების საწყისი ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასი ლარი)

	შენიშვნები	2017 წ.
საოპერაციო საქმიანობა		
მოგება მოგების გადასახადის გადახდამდე		10,449
<i>არაფულადი კორექტირებები დაბეგვრამდე ზარალის წმინდა ფულად ნაკადებთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით:</i>		
ცვეთა	11	4,807
ამორტიზაცია		8
ძირითადი საშუალებების რეალიზაციიდან მიღებული მოგება		29
შექმნილი და შემოტრუნებული ანარიცხები, წმინდა	9	(67)
შემოსავალი სახელმწიფო გრანტიდან	17	(163)
საინვესტიციო და ფინანსურ საქმიანობაში კურსთაშორისი სხვაობიდან მიღებული წმინდა მოგება		(260)
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	15	1,239
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებებამდე		16,042
<i>საბრუნავი კაპიტალის კორექტირებები</i>		
ცვლილება სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებში		54
ცვლილება სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებაში		(2,343)
ცვლილება გადახდილი ავანსებში		99
ცვლილება საგადასახადო დავალიანებაში, მოგების გადასახადის გათვალისწინების გარეშე		1,691
ცვლილება სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებაში		(728)
ცვლილება მიღებულ ავანსებში		(5)
		14,810
ფინანსური საქმიანობაზე გაწეული ხარჯები		(831)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		13,979
საინვესტიციო საქმიანობა		
ძირითადი საშუალებების რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი		379
ძირითად საშუალებებში გადახდილი თანხები		(14,674)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(14,295)
ფინანსური საქმიანობა		
შემოსავალი აღებული სესხებიდან და ნასესხები სახსრებიდან		3,000
სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშების დაფარვა		(2,643)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		357
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა		41
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 1 იანვრის მდგომარეობით	13	549
წმინდა კურსთაშორისი სხვაობა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		1
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	13	591

მნიშვნელოვანი არაფულადი ოპერაციები:

- ▶ 2017 წელს გადავადების პირობით შესყიდული ძირითადი საშუალებების ღირებულება შეადგენდა 980 ლარს;
- ▶ 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 261 ლარი იქნა მიღებული წინა წლებში რეალიზებული ძირითადი საშუალებების სანაცვლოდ.

11-49 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „საქორგაზი“

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასი ლარი)

1. ინფორმაცია კომპანიის შესახებ

სს „საქორგაზი“ (შემდგომში, „კომპანია“) არის საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად დაფუძნებული სააქციო საზოგადოება. კომპანიის იურიდიული მისამართია ქიზიყის ქუჩა 13, თბილისი, საქართველო.

კომპანიის ძირითადი ოპერაციები მოიცავს ბუნებრივი გაზის განაწილებას კომპანიის მილსადენების ქსელში და ამ ქსელის გამოყენებით ბუნებრივი აირის გაყიდვას სოციალურ და კომერციულ მომხმარებლებზე. კომპანიის ბუნებრივი აირის მილსადენების ქსელი ამ ეტაპზე ფარავს იმერეთის, ქართლისა და კახეთის რეგიონებს საქართველოში.

კომპანიის პირდაპირი მშობელი კომპანიაა „Alphard Gas Holdings B.V, რომელიც ფლობს 80.62%-ს.“ (შემდგომში, „Alphard“). „Alphard“-ის მფლობელი და მაკონტროლებელი მხარეა ნიდერლანდების სამეფოში რეგისტრირებული საწარმო „Cooperatief Menkent UA“ (შემდგომში, „მშობელი კომპანია“).

კომპანიის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა „სოკარი“ („აზერბაიჯანის რესპუბლიკის ნავთობის სახელმწიფო კომპანია“), რომელსაც აზერბაიჯანის მთავრობა ფლობს და აკონტროლებს.

მშობელი კომპანიის ეფექტური წილობრივი მონაწილეობა კომპანიაში 71.20%-ს შეადგენს (1 იანვარი, 2017 წ.: 71.20%).

წინამდებარე ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგება ჯერ არ დამტკიცებულა აქციონერთა მიერ აქციონერთა კრებაზე. აქციონერთა კრება ჩვეულებრივ ტარდება საანგარიშგებო თარიღის მომდევნო წლის მეორე ნახევარში. აქციონერებს უფლება აქვთ ფინანსურ ანგარიშგებაში ცვლილებები შეიტანონ გამოშვების შემდეგ.

2. მომზადების საფუძველი

კომპანიის საწყისი ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია კომპანიის მიერ საერთაშორისო ბუღალტრული სტანდარტების საბჭოს („IASB“) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) მიღების ფარგლებში.

კომპანიას მანამდე არ გამოუშვია ფინანსური ანგარიშგება ფინანსური აღრიცხვის სხვა რომელიმე სტანდარტების მიხედვით. რადგანაც კომპანიას არ გამოუშვია ფინანსური ანგარიშგება შესადარისი პერიოდებისთვის სხვა ბუღალტრული აღრიცხვის საყოველთაოდ მიღებული პრინციპების მიხედვით, ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს განმარტებებს იმის შესახებ, თუ როგორ იმოქმედა ბუღალტრული აღრიცხვის საყოველთაოდ მიღებული პრინციპებიდან ფასს-ზე გადასვლამ მის გაცხადებულ ფინანსურ მდგომარეობაზე, შედეგებსა და ფულად ნაკადებზე.

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

საწყისი ფინანსური ანგარიშგება კომპანიამ მოამზადა ფასს-ის საფუძველზე, ფასს (IFRS) 1-ის „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება“ მოთხოვნების შესაბამისად და გამოიყენა ის სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და პოლიტიკა, რომლებიც ძალაში იქნება კომპანიის მიერ 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით პირველი სრული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას. ამ საწყისი ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას კომპანიამ გამოიყენა ყველა ფასს, რომლებიც ამ დროისთვის გამოშვებულია და, რამდენადაც ცნობილია, ძალაში დარჩება 2018 სააღრიცხვო წლისთვის. ფასს 1-ის თანახმად, წინამდებარე სააღრიცხვო პოლიტიკა უნდა შეესაბამებოდეს კომპანიის მიერ პირველი ფინანსური ანგარიშგების მომზადების თარიღისთვის მოქმედ თითოეულ ფასს-ს, ფასს 1-ით გათვალისწინებული გარკვეული გამონაკლისებით, რომლებიც მე-6 შენიშვნაშია აღწერილი. შესაბამისად, კომპანიის ხელმძღვანელობა არ გამორიცხავს, რომ ამგვარი ცვლილებების გამო ფასს-ის მიხედვით მომზადებულ საწყის ფინანსურ ანგარიშგებას გარკვეული კორექტირებები დასჭირდეს.

ხელმძღვანელობა ყურადღებას ამახვილებს იმაზე, რომ საწყისი ფინანსური ანგარიშგება არ წამოადგენს ფასს-ის მიხედვით მომზადებული ფინანსური ანგარიშგების სრულ კომპლექტს, რადგან მასში არ არის შესული ზოგიერთი ძირითადი ანგარიშგება და შესადარისი ფინანსური ინფორმაცია, შესაბამისად, იგი ფასს-ის მიხედვით სამართლიანად არ ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას, საქმიანობის შედეგებსა და ფულადი ნაკადების მოძრაობას. ეს შესაძლებელია მხოლოდ შესადარისი ფინანსური ინფორმაციის შემცველი სრული ფინანსური ანგარიშგებით.

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების მეთოდის გამოყენებით.

ფასს-ის მიხედვით მომზადებულ საწყის ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა თანხა წარმოდგენილია ლარში და დამრგვალებულია ათასამდე, თუ სხვა რამე არ არის მითითებული.

3. ფუნქციონირებადი საწარმო

ზოგადი ინფორმაცია

კომპანიის მიმდინარე ვალდებულებების ღირებულება აღემატება მისი მიმდინარე აქტივების ღირებულებას 112,466 ლარით (2016 წ.: 112,047). ეს გარემოება მიაწინებს არსებით განუსაზღვრელობაზე, რამაც შეიძლება ექვეყნებ დააყენოს კომპანიის უნარი, გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ.

2012 წელს კომპანია შეისყიდა „სოკარმა“. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ კომპანიის სუსტი ფინანსური მდგომარეობა ნაწილობრივ გამოწვეულია 2012 წლამდე განხორციელებული ოპერაციებით, რომლებიც გამოირჩეოდა არასაკმარისი ინვესტიციით, არასათანადო დაფინანსების სტრუქტურითა და ნაკლოვანებებით საოპერაციო ხელმძღვანელობაში.

სს „საქორგაზი“

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. ფუნქციონირებადი საწარმო (გაგრძელება)

ზოგადი ინფორმაცია (გაგრძელება)

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზმა“ გააფორმა ხელშეკრულება საქართველოს მთავრობასთან და სულ მცირე 250 მილიონი აშშ დოლარის (დაახლოებით 648,050 ლარი, 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის არსებული აშშ დოლარი/ლარის გაცვლითი კურსის შესაბამისად) ინვესტირების ვალდებულება 250,000 ახალი მომხმარებლისთვის ბუნებრივის აირის გაყვანის მიზნით 2008 წლის 26 დეკემბრიდან 2017 წლის 10 დეკემბრამდე პერიოდში. აღნიშნული ვალდებულება ფარავს იმ ტერიტორიებს, რომლებსაც კომპანია ამჟამად ემსახურება.

გარდა ხსენებული ვალდებულებით გათვალისწინებული მომხმარებლებისა, კომპანია დამატებით ბუნებრივი აირის ქსელზე წვდომას უზრუნველყოფს სხვა მომხმარებლებისთვისაც მისი ლიცენზიით გათვალისწინებულ ტერიტორიებზე. ამ თვალსაზრისით კომპანია ყოველწლიურად ახორციელებს მნიშვნელოვან კაპიტალურ ინვესტიციებს. ინვესტიციებისთვის საჭირო ფინანსური რესურსების მოძიება ძირითადად ხდება საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოების მიერ მომწოდებელზე გაცემული მოკლევადიანი სესხების საშუალებით, რაც ხელს უწყობს წმინდა მიმდინარე აქტივების ნეგატიური მდგომარეობის შენარჩუნებას.

ხელმძღვანელობის შეფასებით, კომპანიას დასჭირდება დამატებითი დაფინანსება დაახლოებით 9,600 ლარის ოდენობით 2018 წლის 1 იანვრიდან 2019 წლის 30 ივნისამდე პერიოდში. კომპანიას მიაჩნია, რომ დაკავშირებული მხარეები თანახმა იქნებიან, შეინარჩუნონ მომწოდებელზე გაცემული სესხი არსებულ დონეზე ახლო მომავალში. შეფასება ასევე გულისხმობს ვარაუდს, რომ 2019 წლის 30 ივნისამდე დასაფარი ყველა სესხი დაიფარება, ვინაიდან კომპანიას არ გააჩნია რაიმე სხვა სასესხო ვალდებულება აღნიშნული თარიღის შემდგომ.

ხელმძღვანელობის მიერ გატარებული ქმედებები

2012 წელს კომპანიაზე კონტროლის მიღების შემდეგ, კომპანიაში ყველა მიმართულებით განხორციელდა მნიშვნელოვანი ცვლილებები, რამაც გააუმჯობესა კომპანიის ფინანსური საქმიანობა და მდგომარეობა. მნიშვნელოვანი მოვლენები და გეგმიური ზომები შესაძლოა ამგვარად გაანალიზდეს:

- ▶ 2017 წლის 20 თებერვალს კომპანიამ წარადგინა განცხადება საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელ კომისიაში („სემეკი“). განცხადება ბუნებრივი აირის მიწოდების ტარიფთან დაკავშირებულ საკითხებს ეხებოდა. 2017 წლის 20 ივლისს სემეკმა გამოსცა დადგენილება 1,000 კუბური მეტრი ბუნებრივი აირის ტრანსპორტირების ტარიფის 0.14 ლარიდან 0.20 ლარამდე გაზრდის შესახებ.
- ▶ ანალიზით ასევე ნავარაუდევია, რომ კომერციული ბანკებიდან აღებული ყველა სესხი დაიფარება შესაბამის ვადებში.

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. ფუნქციონირებადი საწარმო (გაგრძელება)

ხელმძღვანელობის მიერ გატარებული ქმედებები (გაგრძელება)

- ▶ ანალიზი ასევე მოიცავს ვარაუდს, რომ კომპანია შეძლებს შეინარჩუნოს საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებიდან აღებული მომწოდებლის სესხის შენარჩუნებას 2017 წლის მდგომარეობით, რაც ნიშნავს, რომ ამ ვალდებულებების მნიშვნელოვანი ნაწილი ვადაგადაცილებული იქნება. აღნიშნული ვალდებულებები დაიფარება მაშინ, როდესაც კომპანიას ექნება შესაბამისი ფინანსური სახსრები. როგორც 22-ე შენიშვნაშია აღნიშნული, საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოების მიმართ ამგვარი ვადაგადაცილებული დავალიანება 54,485 ლარის ოდენობით რესტრუქტურირებულია ერთ, გრძელვადიან სესხად.
- ▶ 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, „სოკარმა“ შეასრულა ნაკისრი ვალდებულება – მოახდინა 250 მილიონზე მეტი ოდენობით თანხის ინვესტიცია და დამატებით 250,000 პოტენციურ მომხმარებელზე მეტი დაიმატა საკუთარ ქსელში. გარდა აღნიშნული ვალდებულებისა, კომპანია ყოველწლიურად ახორციელებს გაზომომარაგების ქსელის გაყვანას ლიცენზიით გათვალისწინებულ ტერიტორიებზე დამატებითი მომხმარებლებისთვის, ხოლო თავად კომპანიის მიერ გენერირებული ფინანსური რესურსები არ არის საკმარისი ამგვარი კაპიტალური ინვესტიციების დაფინანსებისთვის. კომპანიის ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ „სოკარისთვის“ საქართველოს გაზომომარაგების ქსელი სტრატეგიულ ინვესტიციას წარმოადგენს და რომ მას გააჩნია საკმარისი რესურსები და სურვილი განაგრძოს ინვესტირება ამ მიმართულებით.

დღეისათვის ყველა ოპერაცია ეყრდნობა იმ დაშვებას, რომ საქმიანობა გაგრძელდება. ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვებასთან დაკავშირებული ყოველგვარი განცხადება ეყრდნობა არსებულ მოლოდინებსა და პროგნოზებს. ხელმძღვანელობის კონტროლს არ ექვემდებარება ბევრი რისკი და გაურკვევლობა, რის გამოც რეალური შედეგები შეიძლება მოსალოდნელისგან განსხვავდებოდეს. საწყისი ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია იმ დაშვების საფუძველზე, რომ კომპანია მომავალშიც დარჩება ფუნქციონირებად საწარმოდ და მოახდენს თავისი აქტივების რეალიზაციასა და ვალდებულებების დაფარვას ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში.

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები

(ა) აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად და გრძელვადიანად

კომპანია აქტივებსა და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოადგენს მათი მოკლევადიანად და გრძელვადიანად კლასიფიკაციის საფუძველზე. აქტივი მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ან გადაწყვეტილია მისი გაყიდვა ან მოხმარება ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ა) აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად და გრძელვადიანად (გაგრძელება)

- ▶ მოსალოდნელია ისი რეალიზება ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ აქტივი წარმოადგენს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს, თუ არ არის შეზღუდული მისი გადაცვლა ან გამოყენება ვალდებულების დასაფარად მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ.

ყველა დანარჩენი აქტივი გრძელვადიანია.

ვალდებულება მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი დაფარვა ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ დასაფარია ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ ვალდებულების დაფარვის მინიმუმ თორმეტი თვით გადავადების უპირობო უფლება არ არსებობს.

ყველა დანარჩენ ვალდებულებას კომპანია გრძელვადიანის კატეგორიას მიაკუთვნებს.

გადავადებული აქტივები და ვალდებულებები მიეკუთვნება გრძელვადიან აქტივებსა და ვალდებულებებს.

(ბ) უცხოური ვალუტები

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული კომპანიის საწყისი ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ეროვნულ ვალუტაში – ლარში, რომელიც ასევე წარმოადგენს კომპანიის სამუშაო ვალუტას, ვინაიდან ქართული ლარი იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტაა, რომელშიც კომპანია ოპერირებს.

უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები თავიდან კომპანიის მიერ აღირიცხება მათ შესაბამის სამუშაო ვალუტაში, რომლის კონვერტაცია ხდება ოპერაციის აღიარების დღეს არსებული სპოტ გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტაცია ხდება ანგარიშგების დღეს არსებული სამუშაო ვალუტის სპოტ გაცვლითი კურსით. ფულადი მუხლების ანგარიშსწორების ან კონვერტაციის ოპერაციების შედეგად წარმომდგარი ნებისმიერი სხვაობა აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

არაფულადი მუხლების გადაანგარიშება, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, ხდება თავდაპირველი ოპერაციის დღეს არსებული გაცვლითი კურსით.

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(გ) შემოსავლის აღიარება

შემოსავალი განისაზღვრება კლიენტთან გაფორმებულ ხელშეკრულებაში განსაზღვრული ანაზღაურების საფუძველზე და არ მოიცავს მესამე მხარეთა სახელით მოკრებილ თანხებს. კომპანია შემოსავალს აღიარებს მაშინ, როდესაც პროდუქტზე ან მომსახურებაზე კონტროლი გადაეცემა კლიენტს.

მრავალეფემენტის შეთანხმებების შემთხვევაში, კომპანია ინდივიდუალურ მომსახურებებს ცალ-ცალკე აღრიცხავს, თუ ისინი განსხვავებულია (გამიჯვნადია). მთლიანი ანაზღაურება გადანაწილდება ცალკეულ მომსახურებებს შორის ამ მომსახურებების ინდივიდუალური სარეალიზაციო ფასის შესაბამისად. ინდივიდუალური სარეალიზაციო ფასი განისაზღვრება ფასთა ნუსხის საფუძველზე, რომლის მიხედვითაც კომპანია ყიდის ოპერაციების დამუშავებისა და ტექნიკურ მომსახურებებს.

კომპანია შემოსავალს აღიარებს ვალდებულების შესრულების შემდეგ, ე.ი. როდესაც პროდუქტზე ან მომსახურებაზე კონტროლი გადაეცემა კლიენტს.

შემოსავლების აღიარებამდე დაკმაყოფილებული უნდა იქნეს ქვემოთ მოცემული აღიარების კონკრეტული კრიტერიუმები:

(i) ბუნებრივი აირის რეალიზაცია

ბუნებრივი აირის რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავლის აღიარება ხდება პროდუქტის კლიენტებისთვის გადაცემის შემდეგ, რაც დასტურდება კლიენტის მრიცხველის მონაცემებით. კომპანია ძირითადად იყენებს მექანიკურ მრიცხველებს. შესაბამისად, ჯგუფის თანამშრომლებს უწევთ ფიზიკურად მისვლა მრიცხველებთან მათი მონაცემების წაკითხვის მიზნით. მრიცხველების მონაცემების წაკითხვა ხდება სისტემატურად, სულ მცირე თვეში ერთხელ, თუმცა არა აუცილებლად თითოეული თვის ბოლო დღეს, რაც თავის მხრივ ქმნის გამიჯვნასთან დაკავშირებულ პრობლემას იმ ბუნებრივ აირთან მიმართებით, რომელიც იმ მომენტისთვის მიწოდებულია, მაგრამ ქვითრები არ არის წარდგენილი.

მრიცხველის ჩვენებების წაკითხვის თარიღსა და სააღრიცხვო პერიოდის ბოლო თარიღს შორის დროითი სხვაობის გამო, ანგარიშგების ნებისმიერი თარიღისათვის კომპანიას გაყიდული აქვს გარკვეული რაოდენობის ბუნებრივი აირი, რომელიც რეალურად მოხდა, მაგრამ რომლისთვისაც ჯერ არ არის წარდგენილი ანგარიშები მომხმარებლებზე. ისეთი შემოსავლების გაანგარიშება, რომლებიც კომპანიამ გამოიმუშავა, მაგრამ მათზე ქვითრები ჯერ არ წარუდგენია, დამოკიდებულია იმაზე თუ როგორ აფასებს ხელმძღვანელობა განსაზღვრულ თარიღამდე მიწოდებული ბუნებრივი აირის მოცულობას, სხვადასხვა რაოდენობის მომხმარებელთა შორის მის განაწილებასა და მიწოდებასთან დაკავშირებულ ტექნიკურ დანაკარგებს ანგარიშგების თარიღისათვის. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ განსხვავება ფაქტობრივ შემოსავლებს და სავარაუდო შემოსავლებს შორის, რომლებზეც ქვითრები ჯერ არ არის წარდგენილი, უმნიშვნელოა.

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(გ) შემოსავლის აღიარება (გაგრძელება)

(ii) ქსელთან მიერთების საფასური

სემეკის მიერ დადგენილი წესების შესაბამისად, კომპანიას დაწესებული აქვს გარკვეული საფასური ახალი მომხმარებლების ქსელთან მიერთებისთვის. ქსელთან მიერთების საფასური გამოითვლება ახალი მომხმარებლების ქსელთან მიერთებაზე კომპანიის მიერ გაწეულ საინვესტიციო ხარჯებზე დაყრდნობით, და რეგულირდება სემეკის მიერ. ხელმძღვანელობა ამგვარ მომსახურებას აფასებს, როგორც ერთჯერადი ღირებულების მქონე მომსახურებას მომხმარებლებისთვის, და მომსახურებიდან მიღებულ შემოსავალს აღიარებს ახალი მომხმარებლის ქსელთან მიერთების შემდგომ.

(iii) მომსახურების გაწევა

შემოსავლები, რომლებიც უკავშირდება მომხმარებლებისთვის ტექნიკური და საინჟინრო ხასიათის მომსახურების გაწევას, ასევე მომხმარებლებისთვის გაზომვარაგების ქსელის გაყვანასა და კომპანიის ქსელთან მათ მიერთებას, როგორც წესი, მოკლევადიანი ხასიათისაა და მათი აღიარება ხდება მიღებისთანავე.

(iv) ბუნებრივი აირის განაწილება

ბუნებრივი აირის განაწილების ტარიფი განისაზღვრება სემეკის მიერ, ხოლო განაწილებიდან მიღებული შემოსავლის აღიარება ხდება კომპანიის ლიცენზიის შესაბამისად ბუნებრივი აირის განაწილების ქსელის მეშვეობით განაწილებული ბუნებრივი აირის მოცულობის საფუძველზე.

(v) საპროცენტო შემოსავალი

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში საპროცენტო შემოსავალი თუ ხარჯი აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი (EIR) არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ახორციელებს ფულადი სახსრების მომავალი მოსალოდნელი გადახდების ან შემოდიხების დისკონტირებას ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელი ვადის ან უფრო ხანმოკლე პერიოდზე, საჭიროების შემთხვევაში, ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. საპროცენტო შემოსავლები სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აისახება ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლების ნაწილში.

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(გ) შემოსავლის აღიარება (გაგრძელება)

(vi) სახელმწიფო გრანტები

სახელმწიფო გრანტების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც არსებობს სათანადო რწმუნება, რომ ასეთი გრანტი მიიღება და მასთან დაკავშირებული ყველა პირობა დაკმაყოფილდება. როდესაც გრანტი შეეხება ხარჯების მუხლს, მისი სისტემატური აღიარება ხდება შემოსავლის სახით იმ პერიოდის განმავლობაში, რომელშიც აღირიცხება ამ გრანტით დასაფარი შესაბამისი დანახარჯები. როდესაც გრანტი შეეხება აქტივს, მისი აღიარება ხორციელდება შემოსავლის სახით თანაბარი რაოდენობებით შესაბამისი აქტივის სავარაუდო სასარგებლო გამოყენების განმავლობაში.

როდესაც კომპანია იღებს არაფულადი აქტივების გრანტს, აქტივი და გრანტი აღირიცხება მიღებული აქტივის სამართლიანი ღირებულებით და გადაიტანება მოგებაში ან ზარალში აქტივის მოსალოდნელი სასარგებლო გამოყენების ვადის განმავლობაში, საბაზისო აქტივის სარგებლის თანაბარი წლიური ოდენობებით გამოყენების საფუძველზე.

(ვ) გადასახადები

(i) მიმდინარე მოგების გადასახადი

მოგების მიმდინარე გადასახადო აქტივები და ვალდებულებები წარმოადგენს საგადასახადო ორგანოებისათვის გადასახდელ ან მათ მიერ დასაბრუნებელ თანხას. ამ თანხის გამოსათვლელად გამოიყენება საგადასახადო განაკვეთები და კანონები, რომლებიც მოქმედებს ან არსებითად ამოქმედებულია ანგარიშგების თარიღისთვის.

საწარმოების მიერ მიღებული წლიური მოგება, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, 2017 წლის 1 იანვრიდან არ იბეგრება საქართველოში. მოგების გადასახადით დაიბეგრება დივიდენდების სახით განაწილებული მოგება იმ აქციონერებზე, რომლებიც არიან ფიზიკური პირები ან არარეზიდენტები საქართველოში. დივიდენდების განაწილებაზე გადასახდელი გადასახადის ოდენობა დაანგარიშდება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. დივიდენდების გადახდით წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება, როგორც ვალდებულება და ხარჯი იმ პერიოდში, რომელშიც დივიდენდები გამოცხადდა, მიუხედავად იმისა, თუ ფაქტობრივად რომელი თარიღით ან რომელ პერიოდში მოხდა დივიდენდების გადახდა. გარკვეულ შემთხვევებში დასაშვებია დარიცხული საგადასახადო დავალიანებიდან გამოქვითვები, რომლებიც აღირიცხება, როგორც შესაბამისი განაწილებასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ხარჯის შემცირება. საქართველოს საგადასახადო სისტემის თავისებურებიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ საწარმოებს არ წარმოეშობათ გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები. კომპანიის მფლობელებისთვის დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებით დაკავებული გადასახადის დავალიანება საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში აღიარებულია კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით.

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ვ) გადასახადები (გაგრძელება)

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული ოპერაციების დაბეგვრას, რომლებიც შეიძლება ჩაითვალოს მოგების განაწილებად (მაგალითად, არასაბაზრო ფასებით აღრიცხული გარიგებები, ბიზნესსაქმიანობასთან დაუკავშირებელი ხარჯები, ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება). ამგვარი გარიგებების დაბეგვრა აღირიცხება საოპერაციო გადასახადების ანალოგიურად და აღირიცხება, როგორც სხვა გადასახადები სრული შემოსავლის ანგარიშგების სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

(iii) დამატებული ღირებულების გადასახადი

შემოსავლების, ხარჯებისა და აქტივების აღიარება ხდება დამატებული ღირებულების გადასახადის თანხის გამოკლებით, გარდა იმ შემთხვევებისა:

- ▶ როდესაც აქტივების ან მომსახურების შესყიდვაზე დარიცხული დამატებითი ღირებულების გადასახადი არ ექვემდებარება საგადასახადო ორგანოსგან დაბრუნებას, დამატებითი ღირებულების გადასახადის აღიარება მოხდება აქტივის შესყიდვაზე გაწეულ დანახარჯებში ან ხარჯის მუხლში, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე;
- ▶ როდესაც დებიტორული და კრედიტორული დავალიანება მოიცავს დამატებით ღირებულების გადასახადს.

საგადასახადო ორგანოებისთვის გადასახადელი ან მათგან დასაბრუნებელი დამატებითი ღირებულების გადასახადის წმინდა ოდენობა ასახულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების დღე აქტივის (ანაზღაურებადი დღე) ან ვალდებულების ნაწილში.

წმინდა საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები

2016 წლის 1 იანვრიდან საქართველოს კანონმდებლობაში შევიდა ცვლილებები გადასახადის გადახდის წესებთან დაკავშირებით. ახალი წესების მიხედვით, საქართველოს შემოსავლების სამსახური გააკონტროლებს გადასახადის გადამხდელის ნეტო (წმინდა) დავალიანებას სახელმწიფოს მიმართ გადასახადის გადამხდელის კონსოლიდირებული ანგარიშების დანერგვით.

ამიტომ კომპანია თითოეული სამეურნეო სუბიექტის ყველა საგადასახადო დავალიანებასა და მოთხოვნასთან დაკავშირებულ აქტივებსა და ვალდებულებებს წარმოადგენს ნეტო საფუძველზე.

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ზ) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები აღრიცხულია თვითღირებულებით, საიდანაც გამოკლებულია დარიცხული ცვეთა და გაუფასურების შედეგად მიღებული ზარალი, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. ასეთი თვითღირებულება წარმოადგენს შესყიდვის ფასს, რომელიც მოიცავს შესყიდვის გადასახადს, რომელიც დაბრუნებას არ ექვემდებარება, და აქტივის ექსპლუატაციისთვის ვარგის მდგომარეობამდე მოყვანასთან დაკავშირებულ პირდაპირ ხარჯებს, ასევე ძირითადი საშუალებების ნაწილების შეცვლის ხარჯს და სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებულ დანახარჯებს გრძელვადიანი სამშენებლო პროექტებისთვის აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილების შემთხვევაში.

როდესაც ძირითადი საშუალებების მნიშვნელოვანი ნაწილის პერიოდული შეცვლა ხდება უცვლელად, კომპანია ასეთ ნაწილებს არიცხავს ცვეთას დამოუკიდებლად, მათი კონკრეტული სასარგებლო გამოყენების ვადის შესაბამისად. ანალოგიურად, როდესაც ტარდება ფართომასშტაბიანი ინსპექცია, მისი ხარჯის აღიარება ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების ოდენობაში ხდება, როგორც ჩანაცვლების ღირებულებისა, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია. ყველა დანარჩენი შეკეთებისა და ტექნიკური მომსახურების ხარჯის აღიარება ხდება მათი დადგომისთანავე სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

(ii) დაუმთავრებელი მშენებლობა

დაუმთავრებელი მშენებლობა მოიცავს დანახარჯებს, რომლებიც უშუალოდ უკავშირდება ძირითადი საშუალების მშენებლობას, მათ შორის მშენებლობის დროს გაწეული შესაბამისად განაწილებული პირდაპირი ცვლადი ხარჯები და ფიქსირებული ზედნადები ხარჯები. ასეთი აქტივების ცვეთა, მსგავსი ძირითადი საშუალების ანალოგიურად, იწყება აქტივის ექსპლუატაციაში მიღებიდან.

(iii) შემდგომი დანახარჯები

ძირითადი საშუალებების ერთეულის ნაწილის შეცვლის ხარჯი აღიარდება ერთეულის საბალანსო ღირებულებაში, თუ მოსალოდნელია, რომ კომპანია ამ ნაწილიდან მიიღებს სამომავლო ეკონომიკურ სარგებელს და შესაძლებელი იქნება მისი თვითღირებულების საიმედოდ შეფასება. შეცვლილი ნაწილის საბალანსო ღირებულების აღიარება წყდება. ძირითადი საშუალებების ტექნიკური მომსახურების ყოველდღიური ხარჯის აღიარება ხდება მისი დადგომისთანავე სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ზ) ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

(iv) აღიარების შეწყვეტა

თავდაპირველად აღიარებული ამა თუ იმ ძირითადი საშუალებისა და მისი ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ნაწილის აღიარება წყდება მისი გასხვისების დროს ან მაშინ, როდესაც მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარაა მოსალოდნელი. აქტივის აღიარების შეწყვეტიდან წარმოშობილი ნებისმიერი მოგება ან ზარალი (რომელიც გამოითვლება აქტივის გასხვისების შედეგად მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობის ოდენობით) აღირიცხება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში იმ პერიოდისთვის, რომლის განმავლობაშიც მოხდა აქტივის აღიარების შეწყვეტა.

(v) ცვეთა

ცვეთის აღიარება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ხდება ძირითადი საშუალებების თითოეული ნაწილის სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით, რადგანაც ეს ყველაზე ზუსტად ასახავს აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელ ათვისებას. ცალკეული აქტივის მნიშვნელოვანი კომპონენტები ფასდება და თუ ამ კომპონენტს აქტივის დანარჩენი ნაწილისგან განსხვავებული სასარგებლო გამოყენების ვადა აქვს, მისი ცვეთა განსხვავებულად ხორციელდება. მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

აქტივების სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადა ასეთია:

მილსადენები	25 წელი
შენობა-ნაგებობები	25 წელი
მანქანა-დანადგარები	8 წელი
კომპიუტერები	5 წელი
სატრანსპორტო საშუალებები და ავეჯი	5 წელი
სხვა	5 წელი

ძირითადი საშუალებების ნარჩენი ღირებულება, სასარგებლო გამოყენების ვადა და ცვეთის დარიცხვის მეთოდები გადაისინჯება ყოველწლიურად და, საჭიროების შემთხვევაში, კორექტირდება შესაბამისად.

(თ) არამატერიალური აქტივები

ცალკეული არამატერიალური აქტივი პირველადი აღიარებისას აღირიცხება თვითღირებულებით. პირველადი აღიარების შემდგომ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება აკუმულირებული ამორტიზაცია და აკუმულირებული გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი.

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(თ) არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

არამატერიალური აქტივების სასარგებლო გამოყენების ვადა განსაზღვრული ან განუსაზღვრელი ვადით ფასდება. შეზღუდული სასარგებლო ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზება ხდება ეკონომიკური მომსახურების ვადის პერიოდში და გაუფასურების ოდენობის დასადგენად გადაფასდება მაშინ, როდესაც რამე მიანიშნებს ამ არამატერიალური აქტივის შესაძლო გაუფასურებაზე. ამორტიზაციის პერიოდი და მეთოდი სასარგებლო გამოყენების შეზღუდული ვადის მქონე არამატერიალური აქტივის შემთხვევაში მინიმუმ ყოველი ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს გადაისინჯება.

არამატერიალური აქტივის ამორტიზაცია გამოითვლება დარიცხვის წრფივი მეთოდით აქტივების სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო შვიდწლიან ვადაზე. მოსალოდნელი სასარგებლო გამოყენების ვადის ან აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელი ათვისების ცვლილება შესაბამისად ცვლის ამორტიზაციის პერიოდს ან მეთოდს და აღირიცხება, როგორც სააღრიცხვო შეფასებებში მომხდარი ცვლილება. სასრული სასარგებლო გამოყენების ვადის მქონე არამატერიალური აქტივის ამორტიზაციის ხარჯის აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

არამატერიალური აქტივების აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი ფასდება, როგორც გასხვისების შედეგად მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა და მისი აღიარება ხდება სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, როდესაც აქტივის აღიარება წყდება.

(ი) იჯარა

იმის განსაზღვრა, შეთანხმება წარმოადგენს (ან მოიცავს) თუ არა იჯარას, ხდება იჯარის დასაწყისში, შეთანხმების არსიდან გამომდინარე. შეთანხმება წარმოადგენს ან მოიცავს იჯარას, თუ მისი შესრულება დამოკიდებულია გარკვეული აქტივის ან აქტივების გამოყენებაზე და შეთანხმება ასახავს აქტივის ან აქტივების გამოყენების უფლებას მაშინაც კი, თუ ეს უფლება მკაფიოდ არ არის მითითებული შეთანხმებაში.

(i) კომპანია, როგორც მოიჯარე

საოპერაციო იჯარის გადასახდელების აღიარება ხდება საოპერაციო ხარჯად სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში იჯარის ვადაზე დარიცხვის წრფივი მეთოდით.

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(კ) ფინანსური ინსტრუმენტები – პირველადი აღიარება და შემდგომი შეფასება

ფინანსური ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი კონტრაქტი, რომელიც ერთი საწარმოსთვის წარმოშობს ფინანსურ აქტივს, ხოლო მეორესთვის – ფინანსურ ვალდებულებას ან წილობრივ ინსტრუმენტს.

(i) ფინანსური აქტივები

პირველადი აღიარება და შეფასება

პირველადი აღიარებისას ფინანსური აქტივები შემდეგ კატეგორიებს მიეკუთვნება: მოგებასა და ზარალში ასახული და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები, სესხები და მისაღები ანგარიშები, დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები, გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები, ან წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები საჭიროების შემთხვევაში ჰეჯირებისთვის. ფინანსური აქტივების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და, იმ აქტივების შემთხვევაში, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით და ასახული მოგებაში ან ზარალში, ამას ემატება გარიგებასთან დაკავშირებული ხარჯები.

ფინანსური აქტივების ისეთი ყიდვა-გაყიდვა, როდესაც საჭიროა აქტივების ჩაბარება ნორმატიული აქტებით ან ბაზარზე დამკვიდრებული პრაქტიკით (გარიგების სტანდარტული პროცედურა) გათვალისწინებულ ვადაში აღირიცხება გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც კომპანია იღებს აქტივის შესყიდვის ან გაყიდვის ვალდებულებას.

სესხები და მისაღები ანგარიშები

აღნიშნული კატეგორია ყველაზე რელევანტურია კომპანიისთვის და, ჩვეულებრივ, გამოიყენება სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების და ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების მიმართ.

სესხები და მისაღები ანგარიშები არის არაწარმოებული ფინანსური აქტივები, ფიქსირებული ან განსაზღვრული გადახდებით, რომლებიც არ არის კოტირებული აქტიურ ბაზარზე. პირველადი შეფასების შემდეგ ასეთი ფინანსური აქტივების შემდგომი შეფასება ხორციელდება ამორტიზებული ღირებულების შესაბამისად, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით (EIR), გაუფასურების გამოკლებით. ამორტიზებული ღირებულება იანგარიშება შესყიდვის ნებისმიერი დისკონტის ან პრემიის, აგრეთვე იმ საზღაურების თუ დანახარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ცვეთა აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლების ნაწილში. გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აისახება.

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(კ) ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება
(გაგრძელება)

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარების შეწყვეტა (ანუ კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშიდან ამოღება) ხდება შემდეგ შემთხვევებში:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა, ან
- ▶ კომპანიამ დათმო აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის მიღებული თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; და (ა) კომპანიამ გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი, ან (ბ) კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

თუ კომპანიამ გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან გააფორმა ამაზე ხელშეკრულება, იგი აფასებს, შეინარჩუნა თუ არა ან რამდენად შეინარჩუნა ამ აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკები და სარგებელი. თუ კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, და ასევე არ გადასცა აქტივზე კონტროლი, კომპანია აგრძელებს გადაცემული აქტივის აღიარებას ამ აქტივში მისი მონაწილეობის შენარჩუნების გამო. ასეთ შემთხვევაში კომპანია მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებასაც აღიარებს. გადაცემული აქტივი და მასთან დაკავშირებული ვალდებულება ფასდება კომპანიის მიერ დატოვებული უფლება-მოვალეობების საფუძველზე.

უწყვეტი გამოყენება, რომელსაც აქვს გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი გარანტიის ფორმა, ფასდება უმცირესით აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და იმ მაქსიმალური თანხას შორის, რომლის გადახდაც შესაძლოა კომპანიას დასჭირდეს.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

კომპანია თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის აფასებს ფინანსური აქტივის ან ფინანსური აქტივების ჯგუფის გაუფასურების რამე ობიექტური ნიშნის არსებობას. გაუფასურება არსებობს მაშინ, როდესაც აქტივის პირველადი აღიარების შემდეგ მომხდარი ერთი ან მეტი მოვლენა („ზარალის დადგომის შემთხვევა“) გავლენას ახდენს საიმედოდ შეფასებადი ფინანსური აქტივის ან ფინანსური აქტივების ჯგუფის სავარაუდო მომავალ ფულად ნაკადებზე. გაუფასურების არსებობის ობიექტური ნიშანი შეიძლება იყოს ის ფაქტი, რომ დებიტორი ან დებიტორთა ჯგუფი განიცდის მნიშვნელოვან ფინანსურ სირთულეებს, არღვევს სესხის პროცენტის ან ძირითადი თანხის გადახდის ვალდებულებას, არსებობს გაკოტრების ან სხვა სახის ფინანსური რეორგანიზაციის მაღალი ალბათობა და ხელთ არსებული მონაცემები მიუთითებს ფულადი სახსრების მოსალოდნელი მომავალი ნაკადების შემცირებაზე, მაგალითად, როგორიცაა ცვლილებები ვადაგადაცილებული გადახდების დონეში ან ეკონომიკურ პირობებში, რომლებსაც უკავშირდება ვალდებულებების შეუსრულებლობა.

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(კ) ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება
(გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული აქტივების შემთხვევაში კომპანია ჯერ განსაზღვრავს, არსებობს თუ არა გაუფასურება ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე ფინანსური აქტივებისთვის ინდივიდუალურად ან ინდივიდუალური მნიშვნელობის არმქონე ფინანსური აქტივებისთვის კოლექტიურად. თუ კომპანია დაადგენს, რომ ინდივიდუალურად შეფასებული ფინანსური აქტივის (განურჩევლად იმისა, მნიშვნელოვანია ის თუ არა) გაუფასურების ობიექტური საფუძველი არ არსებობს, აქტივის ჩართვა ხდება ფინანსური აქტივების ჯგუფში, რომელსაც ახასიათებს ანალოგიური საკრედიტო რისკები და ამ ფინანსური აქტივების ჯგუფის შეფასება გაუფასურებასთან მიმართებაში ხდება კოლექტიურად. აქტივები, რომელთა გაუფასურებაც ინდივიდუალურად ფასდება და რომლებზეც ხდება გაუფასურების ზარალის აღიარება, არ მონაწილეობს გაუფასურებასთან მიმართებაში აქტივების კოლექტიური შეფასების პროცესში.

გაუფასურების ნებისმიერი ზარალის დადგენილი თანხა აღირიცხება, როგორც სხვაობა აქტივების საბალანსო ღირებულებასა და სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის (მოსალოდნელი სამომავლო საკრედიტო ზარალის გამოკლებით, რომელსაც ჯერ ადგილი არ ჰქონია). სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელი ღირებულების დისკონტირება ხდება ფინანსური აქტივების თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. თუ სესხს აქვს ცვლადი საპროცენტო განაკვეთი, დისკონტის განაკვეთი გაუფასურების ზარალის შესაფასებლად წარმოადგენს მიმდინარე ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს.

აქტივების საბალანსო ღირებულება მცირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის გამოყენებით, ხოლო ზარალის ოდენობა აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. საპროცენტო შემოსავლის დარიცხვა გრძელდება შემცირებულ საბალანსო ღირებულებაზე მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებისთვის გამოყენებული საპროცენტო განაკვეთით, გაუფასურების ზარალის შეფასების მიზნით.

საპროცენტო შემოსავალი სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აისახება ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლის ნაწილში. სესხები და მისაღები ანგარიშები, მასთან დაკავშირებულ რეზერვთან ერთად ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც მომავალში მათი ამოღების რეალური პერსპექტივა არ არსებობს და ყველა უზრუნველყოფის საგანი რეალიზებულია ან გადაცემულია კომპანიისთვის. იმ შემთხვევაში, თუ შემდგომ პერიოდში მოსალოდნელი გაუფასურების ზარალი იმატებს ან იკლებს გაუფასურების აღიარების შემდგომ მომხდარი მოვლენიდან გამომდინარე, წინა პერიოდში აღიარებული გაუფასურების ზარალის იმატებს ან მცირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის კორექტირებით. თუ ჩამოწერის ამოღება მოხერხდება, იგი გატარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგების ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული ხარჯების ნაწილის კრედიტში.

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(კ) ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება
(გაგრძელება)

(ii) ფინანსური ვალდებულებები

პირველადი აღიარება და შეფასება

პირველადი აღიარებისას ფინანსური ვალდებულებები ნაწილდება შემდეგ კატეგორიებში: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგებასა და ზარალში ასახული ფინანსური ვალდებულებები, სესხები და გადასახდელი ანგარიშები, კრედიტორული დავალიანება ან წარმოებული ვალდებულებები, რომლებიც განკუთვნილია ჰეჯირების ინსტრუმენტებად ეფექტური ჰეჯირების განხორციელების დროს.

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და, სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშებისა და კრედიტორული დავალიანების შემთხვევაში, აკლდება მათთან უშუალოდ დაკავშირებული გარიგების დანახარჯები.

კომპანიის ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებას და სესხებსა და გადასახდელ ანგარიშებს.

შემდგომი შეფასება

ფინანსური ვალდებულებების შეფასება დამოკიდებულია მათ კლასიფიკაციაზე:

სესხები და გადასახდელი ანგარიშები

ეს კატეგორია კომპანიისთვის ყველაზე აქტუალურია. პირველადი აღიარების შემდეგ, პროცენტიანი სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშების შემდგომი შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. მოგებისა და ზარალის აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის დროს, აგრეთვე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით დარიცხული ამორტიზაციის პროცესში.

ამორტიზებული ღირებულება იანგარიშება შესყიდვის ნებისმიერი დისკონტის ან პრემიის, აგრეთვე იმ საზღაურების თუ დანახარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ამორტიზაცია აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლების ნაწილში.

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(კ) ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება
(გაგრძელება)

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება. როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ჩანაცვლებს მეორე ფინანსური ვალდებულება იმავე კრედიტორის მიმართ მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობებით, ან თუ მიმდინარე ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ჩანაცვლება ან ცვლილება აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა და ახალი ვალდებულების აღიარება. შესაბამის საბალანსო ღირებულებებს შორის სხვაობა აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

(iii) ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ურთიერთგაქვითება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, თუ არსებული კანონი იძლევა აღიარებული თანხების ურთიერთგაქვითვის უფლებას და არსებობს აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგაქვითვის, ერთდროულად აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულებების დაფარვის სურვილი.

(iv) ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულების შეფასება ეყრდნობა ვარაუდს, რომ აქტივის რეალიზაციის ან ვალდებულების გადაცემის ოპერაცია ხორციელდება:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების ძირითად ბაზარზე; ან
- ▶ აქტივის ან ვალდებულების ძირითადი ბაზარის არარსებობის პირობებში, აქტივისა და ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

ძირითადი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი კომპანიისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს.

აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით.

აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით.

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(კ) ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება
(გაგრძელება)

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან ფასს-ის მიხედვით მომზადებულ საწყის ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებებისას:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკოტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე.
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა.
- ▶ დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის განსაზღვრა.

კომპანია განსაზღვრავს ფასს-ის მიხედვით მომზადებულ საწყის ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მდგენელის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

სამართლიანი ღირებულების შესახებ განმარტებითი შენიშვნის მიზნებისთვის, კომპანიამ აქტივების და ვალდებულებების კლასები განსაზღვრა აქტივის ან ვალდებულების ხასიათის, თვისებებისა და რისკების და, ზემოაღნიშნული განმარტების შესაბამისად, სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონის მიხედვით.

კომპანია არ ფლობს ისეთ ფინანსურ ინსტრუმენტებს, რომლებიც მიმოქცევაშია აქტიურ ბაზრებზე.

ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომლებიც აქტიურ ბაზარზე ბრუნვაში არაა, სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება შეფასების შესაბამისი მეთოდების გამოყენებით. ასეთი მეთოდები შეიძლება ეფუძნებოდეს უახლოეს წარსულში გაშლილი ხელის პრინციპით შემდგარ საბაზრო გარიგებებს, არსებითად ანალოგიური სხვა ინსტრუმენტის მიმდინარე სამართლიანი ღირებულების გამოყენებას, დისკონტირებული ფულადი სახსრების მოძრაობის ანალიზს ან შეფასების სხვა მოდელებს.

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების ანალიზი და დამატებითი დეტალები მათი შეფასების მეთოდების შესახებ მოცემულია მე-18 შენიშვნაში.

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ლ) სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით.

სასაქონლო-მატერიალური მარაგის თვითღირებულება ეყრდნობა შესყიდვის ღირებულებას, ფიფო (FIFO) აღრიცხვის მეთოდის გამოყენებით, ან საშუალო შეწონილი ღირებულების მეთოდს და მოიცავს მარაგების შეძენის ხარჯებს, ასევე წარმოების ხარჯს, წარმოების თვითღირებულებას და სხვა ხარჯებს, რომელთა გაწევაც გახდა საჭირო მარაგების არსებულ მდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მისაყვანად.

წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება გამოითვლება, როგორც ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში სავარაუდო სარეალიზაციო ფასს გამოკლებული დასრულების და რეალიზაციის ხარჯი.

(მ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

ანგარიშგების ყოველი თარიღისთვის კომპანია აფასებს, არსებობს თუ არა აქტივის გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ან როდესაც აქტივის წლიური შემოწმება საჭირო მისი გაუფასურების დასადგენად, კომპანია აფასებს აქტივის აღდგენით ღირებულებას. აქტივის აღდგენითი ღირებულება არის აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გასვლასთან დაკავშირებული ხარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. აქტივის აღდგენითი ღირებულება განისაზღვრება ცალკეული აქტივისთვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც აქტივიდან არ ხდება ფულადი სახსრების შემოძინება, რომლებიც მეტწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებიდან ან აქტივების ჯგუფიდან მიღებული ფულადი სახსრებისგან. როდესაც აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება გადააჭარბებს მის აღდგენით ღირებულებას, აქტივი ითვლება გაუფასურებულად და ჩამოიწერება მის აღდგენით ღირებულებამდე.

გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დაბეგვრამდელი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. აქტივის გასვლასთან დაკავშირებული ხარჯით შემცირებული სამართლიანი ღირებულების გამოთვლა ხდება ბოლოდროინდელი საბაზრო გარიგებების გათვალისწინებით. თუ ასეთი გარიგებების განსაზღვრა ვერ ხერხდება, შეფასების სხვა შესაფერისი მეთოდი გამოიყენება.

კომპანია გაუფასურებას გამოითვლის დეტალური ბიუჯეტისა და პროგნოზირებული გაანგარიშების საფუძველზე, რომლებიც ინდივიდუალურად მზადდება კომპანიის ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი თითოეული ერთეულისთვის, რომლისთვისაც გამოყოფილია ესა თუ ის აქტივი. ასეთი ბიუჯეტები და ფინანსური პროგნოზები ჩვეულებრივ ხუთწლიან პერიოდს მოიცავს. გრძელვადიანი ზრდის ტემპი გამოითვლება და გამოიყენება ხუთი წლის შემდგომი მომავალი ფულადი ნაკადების პროგნოზირებისთვის.

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(მ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებთან დაკავშირებული გაუფასურების ზარალი პროპორციულად გადანაწილდება ამ ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებში არსებული აქტივების საბალანსო ღირებულებაზე. გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აისახება.

ანგარიშგების ყოველი თარიღისთვის ფასდება არსებობს თუ არა იმის ნიშნები, რომ გაუფასურებით გამოწვეული უკვე აღიარებული ზარალი შეიძლება აღარ არსებობდეს ან შემცირებული იყოს. ასეთი ნიშნის არსებობის შემთხვევაში კომპანია აფასებს აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენით ღირებულებას. გაუფასურების შედეგად განცდილი უკვე აღიარებული ზარალის შებრუნება მხოლოდ მაშინაა შესაძლებელი, თუ გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ბოლო აღიარების შემდეგ აქტივის აღდგენითი ღირებულების განმსაზღვრელ დაშვებებში გარკვეული ცვლილებებია მომხდარი. შემობრუნების შედეგად აქტივის საბალანსო ღირებულებამ არ უნდა გადააჭარბოს მის აღდგენით ღირებულებას და ასევე არ უნდა გადააჭარბოს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა ცვეთის გამოკლებით, წინა წლებში აქტივის გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული. ასეთი აღდგენის აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც აქტივი აღრიცხულია გადაფასებული ღირებულებით, რა შემთხვევაშიც აღდგენა აღირიცხება, როგორც გადაფასებული ღირებულების ზრდა.

(ნ) ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ფულადი სახსრები და ფულადი სახსრების ეკვივალენტები შედგება ბანკში ნაღდი ფულის ნაშთისგან.

(ო) ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას აქვს მიმდინარე (იურიდიული ან კონსტრუქციული) ვალდებულებები წარსულში მომხდარი მოვლენების გამო, ვალდებულებების შესასრულებლად მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება და ვალდებულებების მოცულობის მეტ-ნაკლები სიზუსტით შეფასება არის შესაძლებელი. ანარიცხებთან დაკავშირებული ხარჯები წარმოდგენილია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ნებისმიერი ანაზღაურების გამოკლებით.

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

5. სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ კომპანიის საწყისი ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღის მდგომარეობით ჯერ ძალაში არ შესულა, მოცემულია ქვემოთ. კომპანია ამ სტანდარტების მიღებას შეძლებისდაგვარად აპირებს მათი ძალაში შესვლისთანავე.

ფასს (IFRS) 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“

2014 წლის ივლისში, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ (ბასსს) გამოსცა ფასს 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ ბოლო ვერსია, რომელიც ანაცვლებს ბასსს 39-ს „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“ და ფასს 9-ის ყველა წინა ვერსიას. ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტების პროექტის ბუღალტრული აღრიცხვის სამივე ასპექტს აერთიანებს: კლასიფიკაცია და შეფასება, გაუფასურება და ჰეჯირების აღრიცხვა. ფასს 9 ძალაშია 2018 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ამასთან დაშვებულია უფრო ადრე გამოყენებაც. გარდა ჰეჯირების აღრიცხვისა, მოთხოვნილია რეტროსპექტული გამოყენება, მაგრამ შედარებადი ინფორმაციის წარმოდგენა სავალდებულო არ არის. ჰეჯირების აღრიცხვის შემთხვევაში, მოთხოვნები, როგორც წესი, პერსპექტიულად გამოიყენება, გარკვეული იშვიათი გამონაკლისებით.

კომპანია აპირებს ახალი სტანდარტის მიღებას მისი ძალაში შესვლის თარიღისთვის და ხელახლა არ წარადგენს შედარებად ინფორმაციას. კომპანია ამ ეტაპზე დეტალურად აფასებს ფასს 9-ის სამივე ასპექტის გავლენას.

(ა) კლასიფიკაცია და შეფასება

ფასს 9-ის მიღება იმოქმედებს კომპანიის ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციასა და შეფასებაზე, მაგრამ გავლენას არ იქონიებს კომპანიის ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციასა და შეფასებაზე. გაცემულ სესხებს, სავაჭრო დებიტორულ ანგარიშებს და რესტრუქტურირებულ სავაჭრო დებიტორულ ანგარიშებს კომპანია ფლობს იმისათვის, რომ მიიღოს ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული ფულადი ნაკადები და მოსალოდნელია, რომ დებიტორული ანგარიშები წარმოშობს ძირითადი თანხისა და მოგების (პროცენტის) დაფარვასთან დაკავშირებულ ფულად ნაკადებს. ამრიგად, კომპანია მოელის, რომ ეს აქტივები ფასს 9-ის მიხედვითაც ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება. კომპანიამ გააანალიზა ამ ინსტრუმენტების ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული ფულადი ნაკადები და დაასკვნა, რომ ეს ინსტრუმენტები აკმაყოფილებს ფასს 9-ით გათვალისწინებულ ამორტიზებული ღირებულებით შეფასების კრიტერიუმებს. შესაბამისად, საჭირო არ არის ამ ინსტრუმენტების რეკლასიფიკაცია.

სს „საქორგგაზი“

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

5. გამოცემული სტანდარტები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული (გაგრძელება)

ფასს (IFRS) 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“ (გაგრძელება)

(ბ) გაუფასურება

ფასს 9-ის მიხედვით, კომპანიას ევალება მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების აღრიცხვა თავის ყველა ფინანსურ აქტივზე, 12 თვიანი პერიოდისთვის ან მათი მთლიანი ვადისთვის. კომპანია გამოიყენებს გამარტივებულ მიდგომას და აღრიცხავს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ყველა ფინანსურ აქტივზე. კომპანია არ მოელის მნიშვნელოვან გავლენას თავის კაპიტალზე, მაგრამ გავლენის მასშტაბის დასადგენად იგი ჩაატარებს დამატებით დეტალურ ანალიზს, სადაც გათვალისწინებული იქნება ყველა გონივრული და დამხმარე ინფორმაციას, საპროგნოზო ელემენტების ჩათვლით.

(გ) ჰეჯირების აღრიცხვა

კომპანიას ამ ეტაპზე არ აქვს ჰეჯირების ურთიერთობა, ამიტომ კომპანია არ მოელის ფასს 9-ის შემოღების შედეგად მის გავლენას.

ფასს (IFRS) 16 „იჯარა“

ფასს (IFRS) 16 გამოიცა 2016 წლის იანვარში და ჩაანაცვლებს ბასს (IAS) 17-ს „იჯარა“, ფაისკ (IFRIC) 4-ს „როგორ განესაზღვროთ, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას“, იმკ (SIC) 15-ს „საოპერაციო იჯარა – სტიმულირება“ და იმკ (SIC) 27-ს „გარიგებების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას“. ფასს (IFRS) 16-ში მოცემულია იჯარის აღიარების, შეფასების, წარდგენისა და განმარტებითი შენიშვნების პრინციპები და მოიჯარისგან მოითხოვს ყველა იჯარის აღრიცხვას საბალანსო უწყისზე, ბასს (IAS) 17-ის მიხედვით ფინანსური იჯარის აღრიცხვის ანალოგიურად. სტანდარტი ითვალისწინებს აღიარების ორ გამონაკლისს მოიჯარეებისთვის – „დაბალი ღირებულები მქონე“ აქტივების (მაგ. პერსონალური კომპიუტერები) იჯარა და მოკლევადიანი იჯარა (ე.ი. იჯარა 12-თვიანი ან ნაკლები ვადით). საიჯარო ხელშეკრულების ძალაში შესვლის თარიღისთვის, მოიჯარე აღიარებს ვალდებულებას საიჯარო გადასახადის გადახდის თაობაზე (ე.ი. საიჯარო ვალდებულება) და აქტივს, რომელიც წარმოადგენს უფლებას შესაბამისი აქტივის გამოყენებაზე იჯარის ვადის განმავლობაში (ე.ი. აქტივის გამოყენების უფლება). მოიჯარეები ვალდებულები არიან ცალკე აღიარონ საიჯარო ვალდებულების საპროცენტო ხარჯი და აქტივის გამოყენების უფლების საამორტიზაციო ხარჯი.

მოიჯარე ასევე ვალდებულია გარკვეული მოვლენების დადგომის შემთხვევაში (მაგ. იჯარის ვადის შეცვლა, სამომავლო საიჯარო გადასახადებში ცვლილება მათი განსაზღვრისთვის გამოყენებული ინდექსის ან განაკვეთის ცვლილების გამო) ხელახლა შეაფასოს საიჯარო ვალდებულება. მოიჯარე ზოგადად საიჯარო ვალდებულების ხელახლა შეფასების თანხას აღიარებს, როგორც აქტივის გამოყენების უფლების კორექტირებას. მოიჯარის აღრიცხვა ფასს 16-ის მიხედვით არსებითად არ განსხვავდება ბასს 17-ის თანახმად არსებული პრაქტიკისგან.

მოიჯარე გააგრძელებს ყველა იჯარის კლასიფიცირებას იმავე პრინციპით, როგორითაც ბასს 17-ის მიხედვით და გამიჯნავს ორი ტიპის იჯარას: საოპერაციოს და ფინანსურს.

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

5. გამოცემული სტანდარტები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული (გაგრძელება)

ფასს (IFRS) 16 „იჯარა“ (გაგრძელება)

ფასს 16 როგორც მოიჯარეებს, ისე მეიჯარეებს ავალდებულებს უფრო დეტალური განმარტებითი შენიშვნების წარმოდგენას, ვიდრე ეს ბასს 17-ის თანახმად ხდებოდა.

ფასს 16 ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ნაადრევი გამოყენება, თუმცა საწარმოს მიერ ფასს 15-ის გამოყენებაზე ადრე არა. მოიჯარემ შეიძლება გადაწყვიტოს სტანდარტის გამოყენება მთლიანად რეტროსპექტული ან მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომით. სტანდარტის გარდამავალი დებულებები გარკვეულ შეღავათებს ითვალისწინებს.

2018 წელს კომპანია კვლავაც შეაფასებს თავის საწყის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ფასს 16-ის პოტენციური გავლენას.

6. ფასს-ის პირველად გამოყენება

წინამდებარე საწყისი ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა კომპანიის მიერ ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) მიღების შედეგად. ფასს-ის მიხედვით მომზადებულ საწყის ფინანსურ ანგარიშგებას კომპანია გამოიყენებს 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის თავისი პირველი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად. კომპანიამ გადაწყვიტა გამოიყენოს ბასს 39 „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“ და გადაავადოს ფასს 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ გამოყენება სავალდებულო ძალაში შესვლის თარიღამდე.

ფასს (IFRS) 1 „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება“ – გარკვეულ გამონაკლისებს მათთვის, ვინც ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებს პირველად იყენებს. გამონაკლისები გულისხმობს, რომ ასეთ ორგანიზაციებს შეუძლიათ შეაფასონ საკუთარი აქტივები და ვალდებულებები საბალანსო ღირებულებით, რაც ასახული იქნება მშობელი კომპანიის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, მშობელი კომპანიის მიერ ფასს-ზე გადასვლის თარიღის შესაბამისად. კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება აისახება „Cooperatief Menkent UA“-ს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში 2013 წლის 1 იანვრის, ე.ი. მშობელი კომპანიის ფასს-ზე გადასვლის თარიღის შემდგომ. შესაბამისად, 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით კომპანია იყენებდა თავისი აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებას ფასს-ზე გადასვლის მიზნით, რაც აისახა მშობელი კომპანიის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

რადგანაც კომპანიას არ გამოუშვია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება შესადარისი პერიოდებისთვის სხვა ბუღალტრული აღრიცხვის საყოველთაოდ მიღებული პრინციპების მიხედვით, ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს განმარტებებს იმის შესახებ, თუ როგორ იმოქმედა ბუღალტრული აღრიცხვის საყოველთაოდ მიღებული პრინციპებიდან ფასს-ზე გადასვლამ მის გაცხადებულ ფინანსურ მდგომარეობაზე, შედეგებსა და ფულად ნაკადებზე.

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

7. შეფასებები და დაშვებები

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული კომპანიის საწყისი ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობის მხრიდან მოითხოვს გარკვეულ გადაწყვეტილებებსა და დაშვებებს, რაც გავლენას ახდენს ანგარიშგებაში წარმოდგენილი შემოსავლის, ხარჯების, აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობაზე და ასევე პირობითი ვალდებულებების გაცხადებაზე საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულს. ამ დაშვებებისა და შეფასებების სუბიექტური ხასიათის გამო შეიძლება მნიშვნელოვანი კორექტირებების შეტანა გახდეს საჭირო მომავალი პერიოდების აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

შეფასებები და დაშვებები

მომავალთან დაკავშირებით გაკეთებული ძირითადი დაშვებები და შეფასებები და ასევე სხვა განუსაზღვრელობები საანგარიშო თარიღისათვის, რომელთა გამოც მომავალ ფინანსურ წელს შეიძლება საჭირო გახდეს მნიშვნელოვანი კორექტირების შეტანა აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში, აღწერილია ქვემოთ. კომპანიამ თავისი დაშვებებისა და შეფასებების საფუძვლად გამოიყენა ის ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო ფასს-ის მიხედვით საწყისი ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს. თუმცა არსებული გარემოებები და დაშვებები მომავალ მოვლენებთან დაკავშირებით შეიძლება შეიცვალოს ბაზარზე ან გარემოებებში ისეთი ცვლილებების გამო, რაც არ ექვემდებარება კომპანიის კონტროლს. ასეთი ცვლილებები დაშვებებში აისახება მათი დადგომისთანავე.

(i) საეჭვო დებიტორული დავალიანებისა და სხვა აქტივების რეზერვები

კომპანია ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის აფასებს, არსებობს თუ არა ფინანსური აქტივის გაუფასურების ობიექტური ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში, აქტივის საბალანსო ღირებულება მცირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის მეშვეობით და დანაკარგის თანხა აისახება მიმდინარე პერიოდის ხარჯებში.

ხელმძღვანელობის შეფასებით, 435 ლარი (1 იანვარი, 2017 წ.: 502 ლარი) ყველაზე ზუსტი შეფასებაა სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებით გამოწვეული შესაძლო ზარალისა (მე-9 შენიშვნა).

8. შემოსავალი

კომპანია შემოსავალს იღებს ბუნებრივი აირის განაწილების მომსახურების გაწევიდან. მიღებული შემოსავლის აღიარება ხდება კომპანიის ლიცენზიის შესაბამისად ბუნებრივი აირის განაწილების ქსელის მეშვეობით განაწილებული ბუნებრივი აირის მოცულობის საფუძველზე მაშინ, როდესაც შესაბამისი ვალდებულება შესრულდება.

კომპანია ასევე ყიდის ბუნებრივ აირს სოციალურ მომხმარებლებზე. მიღებული შემოსავლის აღიარება ხდება პროდუქტის კლიენტებისთვის გადაცემის შემდეგ, რაც დასტურდება კლიენტის მრიცხველის მონაცემებით.

სს „საქორგაზი“

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

8. შემოსავალი გაყიდვებიდან (გაგრძელება)

სემეკის მიერ დადგენილი წესების შესაბამისად, კომპანიას დაწესებული აქვს გარკვეული საფასური ახალი მომხმარებლების ქსელთან მიერთებისთვის. ქსელთან მიერთების საფასური გამოითვლება ახალი მომხმარებლების ქსელთან მიერთებაზე კომპანიის მიერ გაწეულ საინვესტიციო ხარჯებზე დაყრდნობით, და რეგულირდება სემეკის მიერ. ხელმძღვანელობა ამგვარ მომსახურებას აფასებს, როგორც ერთჯერადი ღირებულების მქონე მომსახურებას მომხმარებლებისთვის, და მომსახურებიდან მიღებულ შემოსავალს აღიარებს ახალი მომხმარებლის ქსელთან მიერთების შემდგომ, ე.ი. როდესაც შესრულდება შესაბამისი ვალდებულება.

	2017 წ.
ბუნებრივი აირის განაწილებიდან მიღებული შემოსავალი	29,581
ბუნებრივი აირის რეალიზაცია	5,571
ქსელთან მიერთების, საინსტალაციო და სარემონტო მომსახურება	5,200
შემოსავალი გრანტის სახით მიღებული აქტივებიდან	163
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	835
სულ შემოსავალი	41,350

საკონტრაქტო აქტივები და ვალდებულებები

კომპანიამ აღიარა შემოსავალთან დაკავშირებული შემდეგი სახელშეკრულებო აქტივები და ვალდებულებები:

	31 დეკემბერი, 2017 წ.	1 იანვარი, 2017 წ.
სავაჭრო დებიტორული ანგარიშები	7,388	5,239
მიღებული ავანსები	314	319

სავაჭრო დებიტორული ანგარიშების აღიარება ხორციელდება მაშინ, როდესაც ანაზღაურებაზე უფლება უპირობო ხდება.

ავანსები არის კლიენტებისგან მიღებული ანაზღაურება და კომპანიისთვის წარმოადგენს კლიენტისთვის ბუნებრივი აირის გადაცემის ვალდებულებას. საანგარიშგებო თარიღისთვის შეუსრულებელ ვალდებულებებთან დაკავშირებით მიღებული ავანსები 314 ლარის ოდენობით უნდა აღიარდეს შემოსავლის სახით 2018 წელს. 2017 წლის განმავლობაში კომპანიამ შემოსავლის სახით აღიარა 319 ლარი, რომელიც საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისში აღრიცხული იყო სახელშეკრულებო ვალდებულებების ნაწილში.

სს „საქორგგაზი“

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

9. შექმნილი და შემობრუნებული ანარიცხები, წმინდა

2017 წელს ანარიცხებში მოძრაობის ანალიზი ასეთია:

	სავაჭრო დებიტორული დავალიანების რეზერვი
1 იანვარი, 2017 წ.	502
შექმნილი და შემობრუნებული ანარიცხები, წმინდა	(67)
31 დეკემბერი, 2017 წ.	435

სავაჭრო დებიტორული დავალიანების რეზერვი წარმოიქმნება მაშინ, როდესაც არსებობს ობიექტური მტკიცებულება იმისა, რომ მომხმარებელი ვერ აკმაყოფილებს გადახდის ვალდებულებებს, რასაც უმეტეს შემთხვევაში საფუძვლად უდევს აღნიშნული მომხმარებლის ვადაგადაცდილებული დებიტორული დავალიანების არსებობა (მე-12 შენიშვნა).

10. სხვა საოპერაციო ხარჯები

	2017 წ.
ქსელის ტექნიკური მომსახურება	6,526
ქსელზე მიერთების, საინსტალაციო და სარემონტო მომსახურება	3,222
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	1,286
მართვის მომსახურება (ა)	1,252
დანაკარგის შესყიდვა (ბ)	954
იჯარა (მე-19 შენიშვნა)	809
შეკეთება და ტექნიკური მომსახურება	363
პროფესიული მომსახურება	230
სამგზავრო და წარმომადგენლობითი ხარჯები	157
რეგულირების საფასური	57
სხვა	441
სულ სხვა საოპერაციო ხარჯები	15,297

- (ა) საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმო სს „სოკარ ჯორჯია გაზი“ უზრუნველყოფს კომპანიის გამანაწილებელი ქსელის ტექნიკური მომსახურებას და დავალების ხელშეკრულების ფარგლებში მომსახურების გაწევას კომპანიისთვის. აღნიშნული მომსახურებების ფიქსირებული თვიური გასამრჯელო 544 ლარსა და 104 ლარს შეადგენს, შესაბამისი თანმიმდევრობით.
- (ბ) საკუთარ მილსადენებში დაკარგულ ბუნებრივ აირს კომპანია აკომპენსირებს ბუნებრივი აირის განაწილების პროცესში.

სს „საქორგგაზი“

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

11. ძირითადი საშუალებები

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ძირითადი საშუალებები შედგებოდა შემდეგისგან:

	მიწა	მილსადენები	შენობა- ნაგებობები	მანქანა- დანადგარები და აღჭურვილობა	სატრანსპორტო საშუალებები და ავიჯი	კომპიუტერ- ები	სხვა	დაუმთავრე- ბელი მშენებლობა	სულ
თვითღირებულება									
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვრის									
მდგომარეობით	961	86,922	3,197	3,736	23	288	18	5,911	101,056
შემოსვლები	–	23	–	6	3	42	–	15,580	15,654
გასვლები	–	(134)	–	(6)	(3)	(8)	–	–	(151)
შიდა გადაცემა	–	18,596	4	–	–	–	–	(18,600)	–
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრის									
მდგომარეობით	961	105,407	3,201	3,736	23	322	18	2,891	116,559
ცვეთა									
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვრის									
მდგომარეობით	–	3,576	136	649	1	61	6	–	4,429
ცვეთა წლის განმავლობაში	–	3,895	142	679	3	81	7	–	4,807
გასვლები	–	(16)	–	–	–	–	–	–	(16)
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრის									
მდგომარეობით	–	7,455	278	1,328	4	142	13	–	9,220
წმინდა საბალანსო ღირებულება									
2017 წლის 1 იანვრის									
მდგომარეობით	961	83,346	3,061	3,087	22	227	12	5,911	96,627
2017 წლის 31 დეკემბრის									
მდგომარეობით	961	97,952	2,923	2,408	19	180	5	2,891	107,339

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კონკრეტული მილსადენები, შენობა-ნაგებობები და სხვა ფიქსირებული აქტივები გამოყენებულია ადგილობრივი ბანკებიდან მიღებული სესხების უზრუნველყოფის საგნის სახით (მე-15 შენიშვნა).

სს „საქორგაზი“

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

12. სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება

	31 დეკემბერი, 2017 წ.	31 დეკემბერი, 2016 წ.
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	7,823	5,741
გამოკლებული – გაუფასურების რეზერვი (მე-9 შენიშვნა)	(435)	(502)
	7,388	5,239

სავაჭრო დებიტორული დავალიანება არ არის პროცენტი, გამოხატულია ლარის ვალუტაში და, როგორც წესი, 30-დღიანი ვადით ხასიათდება ჩვეულებრივი სამეურნეო საქმიანობის პროცესში. კლიენტებს ეძლევათ 30-დღიანი საშელავათო პერიოდი. მათ მიერ დასაფარი დავალიანება ვადაგადაცილებულად ითვლება, თუ მისი დაფარვა არ მომხდარა სულ მცირე 61 დღის განმავლობაში.

2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, კომპანიის სავაჭრო დებიტორული დავალიანების ანალიზი ხანდაზმულობის ვადების მიხედვით ასეთია:

	სულ	არც ვადაგადაცი- ლებული, არც გაუფასუ- რებული	ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული		
			<60 დღე	60-90 დღე	90-180 დღე
31 დეკემბერი, 2017 წ.	7,388	7,015	150	47	176
1 იანვარი, 2017 წ.	5,239	4,834	31	30	344

უიმედო სავაჭრო დებიტორული დავალიანების რეზერვში ცვლილებები იხილეთ მე-9 შენიშვნაში.

13. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები შედგება ბანკში ნაღდი ფულის ნაშთისგან 591 ლარის ოდენობით (1 იანვარი, 2017 წ.: 549 ლარი), რომელიც განთავსებულია არასაპროცენტო მიმდინარე ანგარიშებზე ქართულ ბანკებში.

კომპანიამ განთავსებული აქვს 410 ლარი (1 იანვარი, 2017 წ.: 386 ლარი) აკრედიტივის ანგარიშის მიზნებისთვის.

სს „საქორგაზი“

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

14. კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი

2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, კომპანიის საწესდებო კაპიტალი 10,310 ლარს შეადგენდა, რომელიც შედგებოდა 1 აშშ დოლარის ნომინალური ღირებულების 5,620,842 აქციისგან.

დამატებით შეტანილი კაპიტალი

დამატებით შეტანილი კაპიტალი გულისხმობს საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმო სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენი“ სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანების გარდაქმნისას წარმოშობილ ზედმეტობას გამოშვებული საწესდებო კაპიტალის ნომინალურ ღირებულებასთან მიმართებით.

ინფორმაცია კომპანიის აქციონერებისა და ნებადართული, გამოშვებული და სრულად განაღდებული აქციების რაოდენობის შესახებ 2017 წლის 1 იანვრისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია ქვემოთ:

	31 დეკემბერი, 2017 წ.		1 იანვარი, 2017 წ.	
	აქციების რაოდენობა	აქციების პროცენტული მაჩვენებელი	აქციების რაოდენობა	აქციების პროცენტული მაჩვენებელი
„Alphard Gas Holding B.V.“	4,531,494	80.62%	3,184,162	56.65%
„Nevigable Enterprises Limited“	–	0%	1,082,734	19.26%
სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენი“	769,472	13.69%	769,472	13.69%
შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“	279,884	4.98%	279,884	4.98%
„Alphard AI Holding LLC“	–	0%	264,598	4.71%
ფიზიკური პირები	39,992	0.71%	39,992	0.71%
სულ	5,620,842	100.00%	5,620,842	100.00%

15. სესხები და გადასახდელი ანგარიშები

	ვალუტა	დაფარვის თარიღი	31 დეკემბერი, 2017 წ.	დაფარვის თარიღი	31 დეკემბერი, 2016 წ.
ქართული კომერციული ბანკი	აშშ დოლარი	31 იანვარი, 2018 წ.	7,517	31 იანვარი, 2017 წ.	9,388
ქართული კომერციული ბანკი	ლარი	6 ივნისი, 2018 წ.	3,028	6 ივნისი, 2017 წ.	1,000
სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენი“ (მე-20 შენიშვნა)	ლარი	განუსაზღვრელი ვადა	5,287	განუსაზღვრელი ვადა	4,925
			15,832		15,313

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

15. სესხები და გადასახდელი ანგარიშები (გაგრძელება)

ქართული კომერციულის ბანკებიდან აღებული სესხის მიზანს წარმოადგენს კომპანიის მიმდინარე საოპერაციო და კაპიტალური საქმიანობის დაფინანსება. 2017 წელს სესხის საპროცენტო ხარჯი შეადგენდა 1,239 ლარს.

ადგილობრივ ბანკებთან გაფორმებული ზოგიერთი სასესხო ხელშეკრულება კომპანიას ფინანსურ და არაფინანსურ ვალდებულებებს აკისრებს. 2017 წლის განმავლობაში კომპანიამ არ შეასრულა რიგი ვალდებულებებისა აღნიშნულ სესხებზე. კომპანიამ მოიპოვა წერილები შესაბამისი ბანკებიდან, რომლითაც ბანკები უარს ამბობდნენ უფლებაზე, მოეთხოვათ ამ ვალდებულებების სესხის ვადის ამოწურვამდე დაფარვა კომპანიის მიერ მათი დარღვევის ფაქტიდან გამომდინარე.

16. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება

	31 დეკემბერი, 2017 წ.	1 იანვარი, 2017 წ.
ბუნებრივი აირის შესყიდვასა და ტრანსპორტირებასთან დაკავშირებული კრედიტორული დავალიანება (ა)	70,877	66,076
ტექნიკური მხარდაჭერისა და მართვის მომსახურებებთან დაკავშირებული კრედიტორული დავალიანება (მე-20 შენიშვნა)	19,147	18,199
მშენებლობის მოკლევადიანი ვალდებულებები (ბ)	2,326	5,563
სხვა კრედიტორული დავალიანება	12,044	14,304
	104,394	104,142

(ა) ბუნებრივი აირის შესყიდვასა და ტრანსპორტირებასთან დაკავშირებული კრედიტორული დავალიანება

ზემოთ მოცემული ფინანსური ვალდებულებების სახელშეკრულებო პირობები:

- ▶ სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება ძირითადად ლარშია გამოხატული;
- ▶ სავაჭრო კრედიტორული დავალიანების უდიდესი ნაწილი არის საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოების მიმართ. ამ კრედიტორული დავალიანების მნიშვნელოვანი ნაწილი ვადაგადაცილებულია. სავაჭრო კრედიტორული დავალიანების ვადაგადაცილებაში დატოვება მშობელი კომპანიისთვის წარმოადგენს კომპანიის დაფინანსების ერთ-ერთ მექანიზმს.

(ბ) მშენებლობის მოკლევადიანი ვალდებულებები

მშენებლობის მოკლევადიანი ვალდებულებები დაკავშირებულია ახალი გაზმომარაგების ქსელის გაყვანასთან და ახალი მომხმარებლების გაზიფიკაციის სანაცვლოდ შესაბამისი კონტრაქტორი კომპანიებისთვის გადასახდელ თანხებთან.

სს „საქორგგაზი“

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

17. სახელმწიფო გრანტები

მიღებული სახელმწიფო გრანტების ცვლილებების ანალიზი შემდეგნაირად შეიძლება:

	2017 წ.
1 იანვრის მდგომარეობით	3,758
აღიარებული სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში	(163)
31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,595
მიმდინარე	163
გრძელვადიანი	3,432
სულ სახელმწიფო გრანტები	3,595

სახელმწიფო გრანტები კომპანიამ მიიღო არაფულადი აქტივების, როგორცაა ბუნებრივი აირის მიღება და სხვა აღჭურვილობა, გადმოცემის სახით. კომპანია აფასებს აქტივების სამართლიან ღირებულებას და აქტივებს და გრანტებს ამ სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხავს. მიღებული აქტივების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად კომპანია დამოუკიდებელ შემფასებელს ქირაობს. 2017 წელს კომპანიამ დააკმაყოფილა გრანტების ყველა პირობა.

18. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა

მიმოხილვა

კომპანიის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები შედგება სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშებისგან და ასევე სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებისგან. ამ ფინანსური ვალდებულებების ძირითადი მიზანია კომპანიის ოპერაციების დაფინანსება. კომპანიის ძირითადი ფინანსური აქტივები მოიცავს სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებასა და ფულად სახსრებს.

კომპანიის საქმიანობისთვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია საკრედიტო, ლიკვიდურობის და საბაზრო რისკები.

კომპანია მიეკუთვნება კომპანიების დიდ ჯგუფს, რომელსაც „სოკარი“ აკონტროლებს. ფინანსური რისკების უმეტესობაზე ზედამხედველობასა და კონტროლს ახორციელებს „სოკარი“ რეგიონების და ქვეყნების დონეზე. კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ ფინანსური რისკის მართვის მიზანია კომპანიის ყოველდღიური ოპერაციების შესრულების უზრუნველყოფა, ოპერაციებიდან საკმარისი ნაღდი ფულის მიღება, რომ დააფინანსოს საოპერაციო და მიმდინარე კაპიტალური დანახარჯები და სასესხო ვალდებულებები მესამე მხარეების მიმართ.

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

18. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

ზოგადი მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ა) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ მომწოდებელი ვერ შეასრულებს ფინანსური ინსტრუმენტით ან კლიენტთან გაფორმებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და ამით კომპანიას ფინანსური ზარალი მიადგება. კომპანიას საკრედიტო რისკი ემუქრება საოპერაციო საქმიანობის (ძირითადად სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება) და ფინანსური საქმიანობის ნაწილში, მათ შორის ბანკებსა და ფინანსურ ინსტიტუტებში განთავსებული ანგარიშებიდან გამომდინარე.

სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანების ნაშთები შედგება იმ მომხმარებლებისგან მისაღები დავალიანებისგან, რომლებსაც კომპანია ამარაგებს ბუნებრივი აირით. კომპანია საკრედიტო რისკის მართვას ახორციელებს იმ მომხმარებელთა ქსელიდან დროული გათიშვით, რომლებიც არ იხდიან ელექტროენერგიის დავალიანებას, მაგრამ კომპანიის მომხმარებელთა რაოდენობის და მათი გეოგრაფიული განაწილების გათვალისწინებით, შესაძლებელია იმის დაშვება, რომ ყველა არგადამხდელი მომხმარებელი არ იქნება დროულად გათიშული. ხელმძღვანელობამ შეიმუშავა კონსერვატიული დარეზერვების პოლიტიკა, რომელიც ნებისმიერი პრობლემური მომხმარებლის დროული იდენტიფიცირებისა და ადეკვატური დარეზერვების საშუალებას იძლევა. მიუხედავად იმისა, რომ დებიტორული დავალიანების ამოღებაზე მოქმედებს ეკონომიკური ფაქტორები, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ კომპანიას არ ემუქრება გადაუხდელობასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი რისკი, რომელიც გადააჭარბებს დადგენილ რეზერვებს.

ხელმძღვანელობა საკრედიტო რისკს აკონტროლებს ანგარიშების გახსნით მხოლოდ საქართველოს უმაღლესი რეიტინგის მქონე ბანკებში, რომლებსაც კომპანიასთან უწყვეტი საქმიანი ურთიერთობა აკავშირებთ.

ანგარიშგების თარიღისთვის საკრედიტო რისკის მთლიანი მოცულობა იყო:

	საბალანსო ღირებულება	
	31 დეკემბერი, 2017 წ.	31 დეკემბერი, 2017 წ.
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება (მე-12 შენიშვნა)	7,388	5,239
ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში (მე-13 შენიშვნა)	591	549
	7,979	5,788

სს „საქორგგაზი“

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

18. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

ზოგადი მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ბ) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ კომპანიას გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება, რაც გულისხმობს მათ დაფარვას ფულადი სახსრებით ან სხვა რომელიმე ფინანსური აქტივით. ლიკვიდურობის მართვის მიმართ კომპანიის მიდგომაა, შეძლებისდაგვარად იმის უზრუნველყოფა, რომ ყოველთვის ჰქონდეს ვადამოსული ვალდებულებების დაფარვისთვის საკმარისი ლიკვიდურობა როგორც ნორმალურ, ისე სტრესულ პირობებში, დაუშვებელი დანაკარგების განცდისა და კომპანიის რეპუტაციისთვის საფრთხის შექმნის გარეშე.

ლიკვიდურობის რისკის გონივრული მართვა გულისხმობს საკმარისი რაოდენობის ფულადი სახსრების შენარჩუნებას და დაფინანსების ხელმისაწვდომობას საკმარისი საკრედიტო თანხების საშუალებით. კომპანიის მიმდინარე ვალდებულებების მნიშვნელოვანი ნაწილი აქვს დაკავშირებული მხარეების მიმართ. შესაბამისად, კომპანიის ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ეს ანიჭებს კომპანიას საკმარის მოქნილობას დაფარვის ვადებთან მიმართებით, რაც მომავალში აუცილებელია ბიზნესში ადეკვატური ლიკვიდურობის უზრუნველსაყოფად.

ქვემოთ მოცემული ფინანსური ვალდებულებების არადისკონტირებული საკონტრაქტო ვადები, პროცენტის სავარაუდო გადახდების ჩათვლით. ფულადი ნაკადების ვადები და თანხები სავარაუდოდ არ იქნება განსხვავებული ვადიანობის ანალიზში აღწერილისგან.

31 დეკემბერი, 2017 წ.	საბალანსო ღირებულება	სახელშეკრუ- ლებო ფულადი ნაკადები	მოთხოვნამდე	1 წელზე ნაკლები
ფინანსური ვალდებულებები				
სესხები და გადასახდელი ანგარიშები (მე-15 შენიშვნა)	15,832	16,054	5,287	10,767
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება (მე-16 შენიშვნა)	104,394	104,394	–	104,394
	120,226	120,448	5,287	115,161

1 იანვარი, 2017 წ.	საბალანსო ღირებულება	სახელშეკრუ- ლებო ფულადი ნაკადები	მოთხოვნამდე	1 წელზე ნაკლები
ფინანსური ვალდებულებები				
სესხები და გადასახდელი ანგარიშები (მე-15 შენიშვნა)	15,313	15,650	4,925	10,725
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება (მე-16 შენიშვნა)	104,142	104,142	–	104,142
	119,455	119,792	4,925	114,867

სს „საქორგაზი“

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

18. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

ზოგადი მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის მომავალი ფულადი ნაკადების სამართლიანი ღირებულება ცვალებადი იქნება საბაზრო ფასების მერყეობის გამო. საბაზრო ფასები ორი ტიპის რისკს შეიცავს: საპროცენტო განაკვეთის რისკსა და სავალუტო რისკს. საპროცენტო განაკვეთის რისკი კომპანიას არ ემოქმედება, ვინაიდან 2017 წლის 1 იანვრისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის სესხები და გადასახდელი ანგარიშები ხასიათდება ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთებით. ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებზეც საბაზრო რისკები მოქმედებს, მოიცავს სესხებსა და გადასახდელ ანგარიშებს, სავაჭრო კრედიტორულ დავალიანებას და მიმდინარე ანგარიშებს ბანკში.

ქვემოთ წარმოდგენილი მგრძნობელობის ანალიზები მოცემულია 2017 წლის 1 იანვრისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

კომპანიას აქვს ღია სავალუტო პოზიცია, რომელზეც ზეგავლენას ახდენს ბაზრის ზოგადი და კონკრეტული ცვლილებები.

სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება სავალუტო კურსის მერყეობის გამო. კომპანიისთვის დამახასიათებელი სავალუტო რისკი ძირითადად უკავშირდება უცხოურ ვალუტაში გამოხატულ ფინანსურ ვალდებულებებს.

კომპანია არ ახდენს გაცვლითი კურსის რისკის წინააღმდეგ ჰეჯირებას.

სავალუტო რისკის მოცულობა

კომპანიის სავალუტო რისკები ასეთია:

	აშშ დოლარში გამოხატული		ევროში გამოხატული	
	31 დეკემბერი, 2017 წ.	31 დეკემბერი, 2016 წ.	31 დეკემბერი, 2017 წ.	31 დეკემბერი, 2016 წ.
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	–	–	410	386
სესხები და გადასახდელი ანგარიშები	(7,523)	(9,380)	–	–
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	(74)	(200)	–	–
რისკის ნეტო ოდენობა	(7,597)	(9,580)	410	386

სს „საქორგაზი“

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

18. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

ზოგადი მიმოხილვა (გაგრძელება)

სავალუტო რისკის მიმართ მგრძნობელობა

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ასახულია მგრძნობელობა აშშ დოლარსა და ევროში საპროცენტო განაკვეთის შესაძლო გონივრული ცვლილების მიმართ, როდესაც ყველა დანარჩენი ცვლადი მუდმივია. კომპანიის ზარალი გადასახადით დაბეგვრამდე გამოწვეულია ცვლილებებით ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებებში. კომპანიის ყველა დანარჩენ ვალუტასთან დაკავშირებული რისკები არ არის არსებითი.

	გამყარება	გაუფასურება
31 დეკემბერი, 2017 წ.		
აშშ დოლარი (13.5%/-9.5%-იანი ცვლილება)	(1,026)	722
ევრო (16%/-12%-იანი ცვლილება)	66	(46)
31 დეკემბერი, 2016 წ.		
აშშ დოლარი (14%/-7%-იანი ცვლილება)	(1,341)	671
ევრო (17.5%/-10.5%-იანი ცვლილება)	68	(41)

(დ) სამართლიანი ღირებულებები

სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ თანხის დაახლოებით დასადგენად, რომელზეც შეიძლება გაიცვალოს ფინანსური ინსტრუმენტი მხარეებს შორის გაშლილი ხელის მანძილის პრინციპით შემდგარი გარიგების დროს. კომპანიის ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას მათი მოკლევადიანი ხასიათის გამო. ყველა ფინანსური აქტივი და ფინანსური ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულებებიც ცნობილია, სამართლიანი ღირებულებების იერარქიაში მე-3 დონით ფასდება, გარდა ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტებისა, რომლებიც 1-ლი დონით არის შეფასებული.

(ე) კაპიტალის მართვა

კომპანიას არ გააჩნია ფორმალიზებული კაპიტალის მართვის პოლიტიკა. კაპიტალის მართვასთან მიმართებაში მის ზოგად მიზანს წარმოადგენს დადებითი პოზიციის მიღწევა კაპიტალის ნაწილში საშუალო ვადაში (1-დან 3 წლამდე).

სს „საქორგაზი“

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

19. პირობითი ვალდებულებები

(ა) საგადასახადო პირობითი ვალდებულებები

კომპანიას აქვს დარიცხული ანარიცხები, რომელიც დაფუძნებულია ხელმძღვანელობის შეძლებისდაგვარად ზუსტ შეფასებებზე. საქართველოს საგადასახადო და საბაჟო კანონმდებლობა ექვემდებარება სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციებს, და შესაძლოა ხშირი იყოს ცვლილებები. ხელმძღვანელობის მიერ გარიგებებთან და საქმიანობასთან დაკავშირებული კანონმდებლობის ინტერპრეტაციები შეიძლება ექვემდებარებოდეს დააყენონ შესაბამისმა სახელმწიფო ორგანოებმა. ამის გამო კომპანიას შეიძლება დაეკისროს დამატებითი გადასახადები, ჯარიმები და საურავები.

ანგარიშგების თითოეული თარიღისთვის ხელმძღვანელობა აფასებს თავის საგადასახადო პოზიციას და განიხილავს იმ გარიგებებს, რომლებიც შეიძლება ექვემდებარებოდეს დააყენონ საქართველოს შემოსავლების სამსახურმა. როდესაც ამის ალბათობა მაღალია, კომპანია ქმნის შესაბამის ანარიცხებს. ხელმძღვანელობის შეფასებით, საგადასახადო რისკი, რომელიც არ აკმაყოფილებდა ანარიცხების შექმნისთვის საჭირო კრიტერიუმებს, 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის არ აღემატებოდა 100 ლარს.

(ბ) იჯარა – კომპანია, როგორც მოიჯარე

კომპანია იჯარით გადასცემს მილსადენებს საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოებს – სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენსა“ და შპს „სოკარ ჯორჯია გაზს“. ხელშეკრულებების საშუალო მოქმედების ვადა ერთი წელია.

ამ ხელშეკრულებებზე მინიმალური გადასახდელები ასეთია:

	31 დეკემბერი, 2017 წ.	1 იანვარი, 2017 წ.
ერთი წლის განმავლობაში	2,486	778
	2,486	778

20. გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

(ა) გარიგებები ხელმძღვანელობასთან

კომპანიის ხელმძღვანელობის ზედა რგოლი 2017 წელს 4 პირისგან შედგებოდა. 2017 წელს მათ მიერ მიღებული ანაზღაურების ჯამი 358 ლარს შეადგენდა და მოიცავდა ხელფასებსა და თანამშრომელთა სხვა სარგებელს.

სს „საქორგაზი“

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

20. გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

(ბ) გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

კომპანიის გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან მოცემულია ქვემოთ.

(i) ბუნებრივი აირის თვითღირებულება

ბუნებრივი აირის შესყიდვა საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისგან	შესყიდვები დაკავშირებული მხარეებისგან 2017 წლის განმავლობაში	დაკავშირებული მხარეებისთვის გადასახდელი თანხები 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	დაკავშირებული მხარეებისთვის გადასახდელი თანხები 2017 წლის 1 იანვრისთვის
შპს „სოკარ გაზ ექსპორტ-იმპორტი“	3,212	7,482	3,693
შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“	1,853	19,798	17,612
	5,065	27,280	21,305

(ii) შემოსავალი

შემოსავალი საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებიდან	გაყიდვები დაკავშირებულ მხარეებზე 2017 წლის განმავლობაში	დაკავშირებული მხარეებისგან მისაღები თანხები 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	დაკავშირებული მხარეებისგან მისაღები თანხები 2017 წლის 1 იანვრისთვის
შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“	29,605	6,137	4,028
	29,605	6,137	4,028

(iii) სხვა საოპერაციო ხარჯები

სხვა შესყიდვები საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებიდან	დაკავშირებული მხარეების მიერ გაწეული მომსახურება 2017 წლის განმავლობაში	ვალდებულებები დაკავშირებული მხარეების მიმართ 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	ვალდებულებები დაკავშირებული მხარეების მიმართ 2017 წლის 1 იანვრისთვის
შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“	8,170	20,041	27,359
შპს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენი“	664	48,615	47,831
შპს „სოკარ ენერჯი ჯორჯია“	158	–	27
აზერბაიჯანის რესპუბლიკის სახელმწიფო ნავთობის კომპანიის წარმომადგენელი საქართველოში	12	5	–
	9,004	68,661	75,217

სს „საქორგაზი“

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

20. გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

(ბ) გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

(iv) სესხები და გადასახდელი ანგარიშები

სესხები საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული პირებისგან	2017 წლის განმავლობაში დარიცხული საპროცენტო ხარჯი	ვალდებულებები დაკავშირებული მხარეების მიმართ 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	ვალდებულებები დაკავშირებული მხარეების მიმართ 2017 წლის 1 იანვრისთვის
სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენი“	362	5,287	4,925
	362	5,287	4,925

2013 წელს კომპანიამ შეიძინა რამდენიმე რეგიონალური ბუნებრივი აირის კომპანია, რომლებსაც გააჩნდათ 2,879 ლარის ოდენობით (წლიური 10%-იანი საპროცენტო განაკვეთით) სასესხო ვალდებულებები საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმო სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენის“ მიმართ. 2014 წელს კომპანიამ დამატებით აიღო 488 ათასი ლარის სესხი, წლიური 12%-იანი საპროცენტო განაკვეთით. 2018 წლის განმავლობაში კომპანიამ მოახდინა აღნიშნული სესხების რეფინანსირება გრძელვადიანი სესხის ფარგლებში (23-ე შენიშვნა).

21. ცვლილება ფინანსური საკმთანობით გამოწვეულ ვალდებულებებში

	1 იანვარი, 2017 წ.	ძირითადი თანხის დაფარვა (შემოსვლა)	ძირითადი თანხის დაფარვა (გასვლა)	ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	გადახდილი პროცენტი	კურსთაშო- რისი სხვაობიდან მიღებული მოგება	31 დეკემბერი, 2017 წ.
სესხები და გადასახდელი ანგარიშები	15,313	3,000	(2,643)	6648,1,239	(831)	(246)	15,832
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ვალდებულებები, სულ	15,313	3,000	(2,643)	1,239	(831)	(246)	15,832

სს „საქორგგაზი“

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

22. აუდიტორის საზღაური

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის კომპანიის აუდიტორის ანაზღაურება
შეადგენს შემდეგს (დღგ-ის გარეშე):

ათას ლარში	2017 წ.
31 დეკემბრით დასრულებული წლის კომპანიის ფასს-ის მიხედვით მომზადებული საწყისი ფინანსურ ანგარიშგების აუდიტის გასამრჯელო	26
სულ გასამრჯელოები და ხარჯები	26

23. ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2018 წლის 31 იანვარს კომპანიამ დაფარა ძირითადი თანხა 2,752 აშშ დოლარის ოდენობით
ქართული კომერციული ბანკიდან აღებულ მიმდინარე სესხზე. იმავე თარიღში, იმავე თანხის
ოდენობაზე გაფორმდა ახალი სასესხო ხელშეკრულება. სესხი სრულად უნდა დაიფაროს
2019 წლის 1 თებერვალს.

2018 წლის თებერვალსა და მარტში, კომპანიამ მოახდინა სს „სოკარ ჯორჯია გაზ
დისტრიბუშენის“ სესხზე გადასახდელი თანხებისა და მთლიანი სავაჭრო და სხვა
დებიტორული დავალიანების რესტრუქტურისაცია ერთ სესხად 68,970 ლარის ოდენობით.
სესხის დაფარვისა და ძირითადი და პროცენტის სახით დარიცხული თანხის გადახდის ვადად
2021 წლის 1 თებერვალი განისაზღვრა.

2018 წლის 7 ივნისს კომპანიამ გააგრძელა ქართული კომერციული ბანკისგან მიღებული
3 მილიონი ლარის ოდენობით სესხის დაფარვის ვადა დამატებითი ერთი წლით, 2019 წლის
6 ივნისამდე.

მმართველობის ანგარიშგება

სს „საქორგგაზი“

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

სს „საქორგგაზის“ აქციონერებსა და ხელმძღვანელობას,

სს „საქორგგაზის“ 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის ფასს-ის მიხედვით მომზადებულ საწყის ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2018 წლის 26 ივნისს გაცემულ ჩვენს დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტირებული საწყისი ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს აუდიტირებულ საწყის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩავგიტარებია წლიურ ანგარიშში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდიტირებულ საწყის ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა საწყისი ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია ფასს-ის მიხედვით მომზადებულ საწყის ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

რუსლან ხოროშვილი,
შპს „იუაი საქართველო“ სახელით

თბილისი, საქართველო
26 სექტემბერი 2018

სარჩევი

1. საქმიანობის მიმოხილვა	3
2. ინფორმაცია კომპანიის ფილიალების საქმიანობის შესახებ	4
3. სამოქმედო ბაზრები და კონკურენტების ანალიზი	5
4. 2017 წლის მნიშვნელოვანი მოვლენები	7
5. კომპანიის განვითარების გეგმები	8
6. ინვესტიციები ბუნებრივი გაზის განაწილების სფეროში	8
7. კომპანიის ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები	9
8. კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობა	11
9. ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები	13
10. ძირითადი მაკროეკონომიკური ფაქტორები	14
11. კვლევისა და განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა ...	16
12. მარკეტინგული სტრატეგია და საზოგადოებასთან ურთიერთობა	18
13. გამოყენებული მასალები	19

საქმიანობის მიმოხილვა

აზერბაიჯანის რესპუბლიკის სახელმწიფო ნავთობკომპანია (SOCAR), საქართველოს ნავთობისა და ბუნებრივი გაზის სექტორში 2006 წლიდან საქმიანობს.

საქართველოში კომპანია „SOCAR“-ის აფილირებული კომპანიები გაზის სექტორში არიან შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“, სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენი“ და სს „საქორგაზი“, შემდგომში ერთობლივად წოდებული - „სოკარ გაზი“-ს ჯგუფი.

კომპანია „საქორგაზი“-ს ძირითადი საქმიანობაა ბუნებრივი გაზის განაწილება და მიწოდება სოციალურ და კომერციულ აბონენტებზე. „საქორგაზის“ სალიცენზიო არეალი ფარავს იმერეთს, ქართლს, კახეთს. ამას გარდა, კომპანია ახორციელებს ბუნებრივი გაზის გამანაწილებელი ქსელების მშენებლობას, რეაბილიტაციას, ექსპლუატაციას და აბონენტების გაზიფიცირებას.

სს „საქორგაზი“ სააქციო საზოგადოებად დარეგისტრირდა 1996 წელს.

2013 წელს „საქორგაზმა“ შეირჩია 10 მსხვილი გაზგამანაწილებელი ლიცენზიანტი კომპანია: სს „გორიგაზი“, სს „ბოლნისიგაზი“, სს „ქუთაისგაზი“, შპს „სამტრედიაგაზი“, შპს „ბორჯომიგაზი“, სს თეთრიწყაროგაზი“, სს „რუსთავგაზი“, შპს „ვანიგაზი“, სს „კასპიგაზი“ და შპს „თერჯოლის ბუნებრივი აირი“. სემეკის 2013 წლის 18 დეკემბრის გადაწყვეტილებით ბუნებრივი გაზის განაწილების ლიცენზია გაიცა სს „საქორგაზზე, ხოლო მასზე, როგორც სამართალმემკვიდრეზე, გავრცელდა შერწყმული კომპანიებისთვის დადგენილი განაწილების ტარიფები. ამჟამად სს „საქორგაზი“ ერთ-ერთი მსხვილი ბუნებრივი გაზის განაწილების ლიცენზიანტია საქართველოში.

კომპანიის აქციების 80.62%-ის მფლობელია Alphard Gas Holdings B.V რომელიც თავის მხრივ კონტროლდება Cooperatief Menkent UA-ის მიერ და რომელიც რეგისტრირებულია ნიდერლანდების სამეფოში, ხოლო საბოლოო მფლობელი არის SOCAR-ი.

სს „საქორგაზი“ 2014 წლიდან ფლობს ხარისხის სერტიფიკატს ISO 9001:2008, 2017 წელს კი კომპანიამ გაიარა რესერტიფიკაცია ახალი სტანდარტით და მიიღო ხარისხის მართვის სერტიფიკატი ISO 9001:2015.

2017 წელს „საქორგაზმა“ დაამატა 17 000-მდე ახალი აბონენტი, წლის ბოლოსთვის კი აბონენტების ჯამურმა რაოდენობამ 240 000-ს მიაღწია.

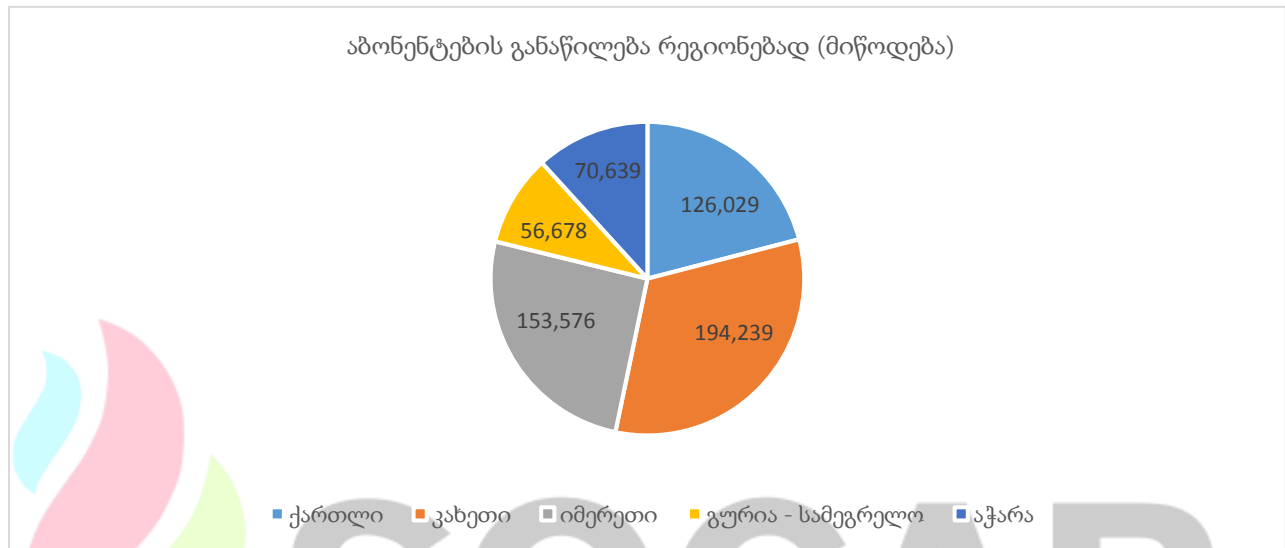
დღეისათვის კომპანია ცენტრალიზებული სტრუქტურით არის წარმოდგენილი. კომპანიას მართავს დირექტორი, რომელსაც ჰყავს ორი მოადგილე ფინანსურ და ტექნიკურ საკითხებში. „დავალების“ და „ტექნიკური მომსახურების“ ხელშეკრულებების ფარგლებში, „სოკარ ჯორჯია გაზი“ ახორციელებს „საქორგაზის“ სალიცენზიო არეალში გაზიფიცირებას და „საქორგაზის“ მომხმარებლებს უზრუნველყოფს ყველა შესაბამისი სერვისით.

ამ ხელშეკრულების საშუალებით კომპანია აღწევს მასშტაბის ეკონომიურობას, პროცესების ოპტიმიზაციას და ამარტივებს ქსელის მომსახურებას, რაც ერთი მხრივ, მოსახერხებელია აბონენტებისთვის ოპერატიულობის თვალსაზრისით, ხოლო მეორე მხრივ - კომპანიის ფინანსური და საოპერაციო ეფექტურობისთვის.

ინფორმაცია კომპანიის ფილიალების საქმიანობის შესახებ

2017 წლის განმავლობაში „სოკარ ჯორჯია გაზის“ და „საქორგაზის“ ქსელზე ჯამურად მიერთდა დაახლოებით 76 000 ახალი აბონენტი. დღეისათვის, „სოკარ გაზის“ კომპანიები საქართველოს მასშტაბით ბუნებრივი გაზით დაახლოებით 600 000 აბონენტს უზრუნველყოფს. მომხმარებლებს ემსახურება 42 სერვისცენტრი 5 რეგიონში.

2017 წლისათვის აბონენტების გადანაწილება რეგიონებში გრაფიკულად ასე გამოიყურება:

კლიენტთა მომსახურების გაუმჯობესების მიზნით, 2013 წელს, „სოკარ ჯორჯია გაზში“ შეიქმნა ქოლ ცენტრი, რომელიც ასევე ემსახურება „საქორგაზის“ ქსელის აბონენტებსაც. ცენტრი მუშაობს 24-საათიან რეჟიმში, იღებს ზარებს საქართველოს ყველა რეგიონიდან სხვადასხვა ტექნიკურ და კომერციულ საკითხებთან დაკავშირებით. 2017 წელს ქოლ-ცენტრმა უპასუხა 281 610 ზარს, რომელთა საფუძველზეც ჯამში დაფიქსირდა 344 237 პრობლემა. ეს სტატისტიკა თანხვედრაშია დასავლეთის ქვეყნებში არსებულ სტანდარტებთან. ასევე, ქოლ ცენტრის ოპერატორები რეგულარულად ურეკავენ ახალ აბონენტებს და ატარებენ კლიენტთა კმაყოფილების კვლევას. მომავალში იგეგმება კლიენტთა მომსახურების მეთოდოლოგიის დახვეწა და გაფართოება. 2015 წლიდან, სატელეფონო მომსახურების გარდა, კომპანიამ დაიწყო კლიენტთა მომსახურება ელექტრონული ფოსტით და სოციალური მედიის საშუალებით.

სამოქმედო ბაზრები და კონკურენტების ანალიზი

შენიშვნა: ამ ქვეთავში წარმოდგენილი მონაცემები სრულად ეყრდნობა საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის (შემდგომში სემეკის) 2017 წლის ანგარიშს.

განმარტების სახით:

ა) საყოფაცხოვრებო მომხმარებელი – ფიზიკური პირი, რომელიც ბუნებრივ გაზს ყიდულობს და მოიხმარს მხოლოდ საყოფაცხოვრებო მიზნებისათვის;

ბ) არასაყოფაცხოვრებო მომხმარებელი – საყოფაცხოვრებო მომხმარებლის გარდა ყველა სხვა საცალო მომხმარებელი.

ბუნებრივი გაზი საქართველოსთვის ერთ-ერთი უმთავრესი ენერგიის წყაროა, რომლის მეშვეობით კმაყოფილდება საქართველოში ენერგიის საბოლოო მოხმარების 31%. ბუნებრივ გაზზე საქართველოს მოთხოვნა 2017 წელს წინა წელთან შედარებით 3.6%-ით გაიზარდა, რაც მეტწილად გამოწვეული იყო საყოფაცხოვრებო სექტორში გაზრდილი მოთხოვნით. 2017 წელს ბუნებრივი გაზის გამანაწილებელ ქსელზე მიერთდა 101,527 ახალი მომხმარებელი, აქედან „სოკარ გაზის“ კომპანიებმა მიაერთეს დაახლოებით 76 000 აბონენტი, მომხმარებელთა საერთო რაოდენობამ 2017 წლის ბოლოს 1,157,127 შეადგინა, საიდანაც დაახლოებით 600 000 აბონენტი ასევე „სოკარ გაზის“ კომპანიებს ეკუთვნის.

საქართველოსთვის ბუნებრივი გაზის უმთავრესი მომწოდებელი აზერბაიჯანია, საიდანაც ქვეყანა იღებს მისი მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად საჭირო ბუნებრივ გაზს.

იმ პირობებში, როდესაც შეშა ქვეყანაში სულ უფრო ძნელად მოსაპოვებელი ხდება და, შესაბამისად, იზრდება მისი ფასი, ბუნებრივი გაზი არის ყველაზე ხელმისაწვდომი (როგორც ფინანსურად, ასევე ენერგიაზე წვდომის კუთხით) ენერგიის წყარო საქართველოს სოფლების მასობრივი გაზიფიცირების პირობებში. გარდა ამისა, საყოფაცხოვრებო სექტორში ბუნებრივი გაზის მოხმარების ცვლილება დამოკიდებულია კლიმატურ პირობებზე, გამოყენებულ გაზის მომხმარებელ დანადგარებსა და მათ სწორ ექსპლუატაციაზე და ა.შ.

გამოკვლევის შედეგების მიხედვით, ბუნებრივ გაზზე მომუშავე გათბობის ინდივიდუალურ ცენტრალურ სისტემას იყენებს შინამეურნეობების 10.5%. აღნიშნული მაჩვენებელი გაცილებით მაღალია ქალაქში - 17.1%, ხოლო სოფელში 1.6%-ის ფარგლებშია. შინამეურნეობების 88.3% იყენებს გათბობის ისეთ ინდივიდუალურ საშუალებებს, როგორიცაა ელექტრო ან გაზის გამათბობელი, შეშის ღუმელი, ბუხარი და ა.შ., ხოლო შინამეურნეობების 1.2% გათბობის გარეშეა.

საყოფაცხოვრებო და მცირე არასაყოფაცხოვრებო (სადაც ბუნებრივი გაზი ძირითადად გამოიყენება მხოლოდ შენობის გათბობის მიზნით) მომხმარებლების სეგმენტში ბუნებრივი გაზის მოხმარება მკვეთრად გამოხატული სეზონურობით ხასიათდება. ზამთრის პერიოდში (რომელიც გრძელდება თითქმის 6 თვე, ოქტომბრიდან მარტის ჩათვლით) ენერგიის მოხმარების მაქსიმალური მაჩვენებლები დაკავშირებულია ტემპერატურის ვარდნასთან.

2017 წელს ერთი საყოფაცხოვრებო მომხმარებლის მიერ წლის განმავლობაში მოხმარებულმა ბუნებრივმა გაზმა საშუალოდ 827 კუბ.მ შეადგინა. აღნიშნული მაჩვენებელი 0.12%-ით აღემატება 2016 წელს დაფიქსირებულ მაჩვენებელს.

საბითუმო ბაზარი

საბითუმო ბაზარზე არსებული მიმწოდებლები ბუნებრივ გაზს აწვდიან საცალო მიმწოდებლებს, ხოლო, თავის მხრივ, საცალო მიმწოდებლები – საბოლოო მომხმარებლებს. ბუნებრივი გაზის საბითუმო ბაზარზე მონაწილე კომპანიები გარკვეულ შემთხვევაში ასევე ეწევიან საცალო მიწოდებასაც. ამ თავის მიზნებისათვის, საბითუმო მიმწოდებელი არის ისეთი მიმწოდებელი, რომელმაც გაყიდული ბუნებრივი გაზის თუნდაც მცირე ნაწილი მიაწოდა სხვა მიმწოდებელს.

საცალო ბაზარი

საცალო მომხმარებლებისთვის ბუნებრივი გაზის ორი ძირითადი მიმწოდებელია შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“ და შპს „ყაზტრანსგაზ-თბილისი“. მიუხედავად იმისა, რომ ბუნებრივი გაზის განაწილება და მიწოდება განხილულია როგორც სხვადასხვა საქმიანობა, განაწილების ლიცენზიატებს არ ეკრძალებათ მიწოდების საქმიანობის განხორციელება და, შესაბამისად, ლიცენზიატები ასევე წარმოადგენენ ბუნებრივი გაზის მიმწოდებლებს ძირითადად მათი ბუნებრივი გაზის განაწილების სამოქმედო არეალში. გამოწვევას შპს „ინტერ გაზი“, სს „ამბროლაურგაზი“, სს „გაზტრანს სერვისი“ და შპს „გაზმშენი“, რომლებიც, მიუხედავად იმისა, რომ არიან ბუნებრივი გაზის განაწილების ლიცენზიატები, არ ახორციელებენ ბუნებრივი გაზის მიწოდებას. განაწილების ლიცენზიატებიდან მხოლოდ 3 ექვემდებარება სავალდებულო დაყოფას ევროპის პარლამენტის 2009/73/EC დირექტივის მიხედვით (მხოლოდ შპს „ყაზტრანსგაზთბილისი“, შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“ და სს „საქორგაზი“ ახორციელებენ ბუნებრივი გაზის განაწილებას 100,000-ზე მეტი მომხმარებლისთვის).

კონკურენცია ბაზარზე და შესვლის ბარიერები

გაზის ბაზარზე შესვლა რეგულირებადია, გაზის ტრანსპორტირება და გაზის განაწილება რეგულირდება მარეგულირებელი ორგანოს მიერ, რომელიც გასცემს შესაბამის ლიცენზიას. კომპანია ვალდებულია აკმაყოფილებდეს შესაბამის კრიტერიუმებს. კერძოდ, ლიცენზიის მისაღებად მაძიებელმა კომისიაში უნდა წარადგინოს შესაბამისი სალიცენზიო განაცხადი, რომელსაც თან უნდა ერთოდეს „ელექტროენერგეტიკისა და ბუნებრივი გაზის შესახებ“ საქართველოს კანონის 25-ე მუხლითა და კომისიის 2008 წლის 18 სექტემბრის №23 დადგენილებით დამტკიცებული ლიცენზირების წესების მე-5 მუხლით განსაზღვრული დოკუმენტაცია:

- წარმოების საშუალებების ფლობის დამადასტურებელი დოკუმენტები
- წარმოების საშუალებების ექსპლუატაციაში მიღების დამადასტურებელი დოკუმენტები
- ძირითად საშუალებათა ჩამონათვალი და საწარმოს შეფასების (აუდიტის) დასკვნა
- გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით გათვალისწინებული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება
- საქართველოს ელექტრულ ან ბუნებრივი გაზის ქსელში ჩართვის ტექნიკური პირობა
- მოთხოვნილი ლიცენზიის შესაბამისი ბუნებრივი გაზის ქსელის სქემა

2017 წლის მნიშვნელოვანი მოვლენები

ტარიფის ზრდა

ბუნებრივი გაზის მიწოდების, განაწილების, გატარებისა და მოხმარების ტარიფების დადგენის მოთხოვნით სს „საქორგგაზის“ მიერ 2017 წლის 20 და 27 თებერვლის წერილებით კომისიაში წარმოდგენილ იქნა სატარიფო განაცხადი.

კომისიის მიერ განისაზღვრა სს „საქორგგაზის“ რეგულირებადი დანახარჯების ბაზა, რომელიც მოქმედი სატარიფო მეთოდოლოგიით გათვალისწინებული რეგულირების პრინციპების შესაბამისად გადანაწილდა მიწოდების და განაწილების საქმიანობებზე. შესაბამისად, სს „საქორგგაზისთვის“ განისაზღვრა ბუნებრივი გაზის ტარიფები: მიწოდების – 31.56 თეთრი/მ3, განაწილება-გატარების – 23.22 თეთრი/მ3 და მოხმარების ტარიფი – 57.011 თეთრი/მ3, რომელიც დამტკიცდა კომისიის 2017 წლის 18 ივლისის №15 დადგენილებით და ძალაშია 2017 წლის 20 ივლისიდან 2018 წლის 31 დეკემბრის ჩათვლით პერიოდში.

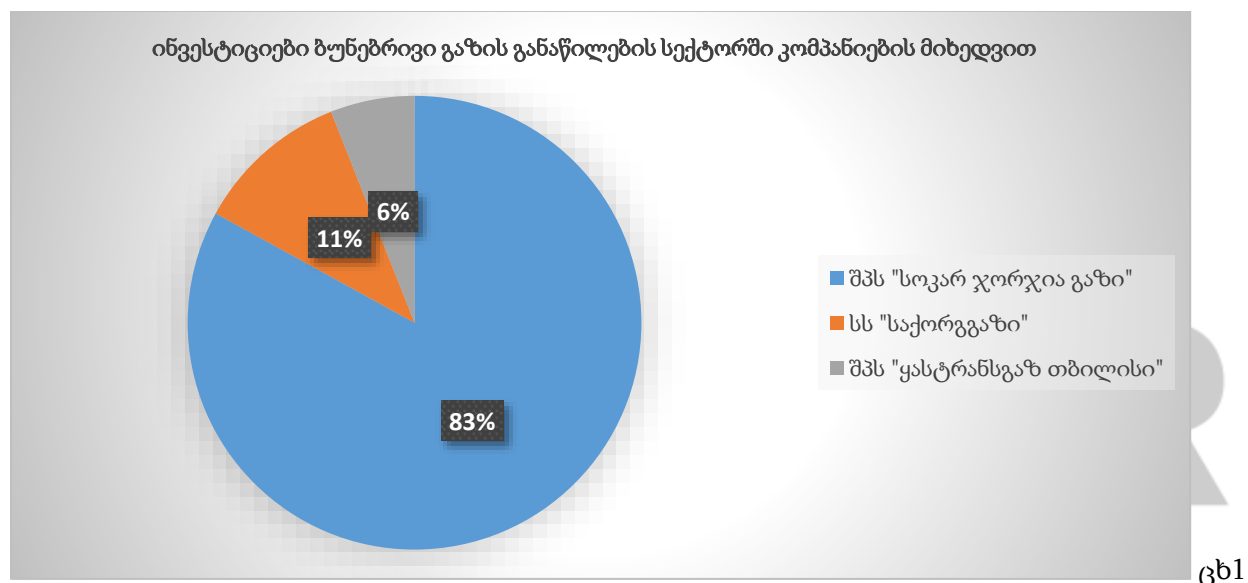
კომპანიის განვითარების გეგმები

2018 წლიდან კომპანიის ძირითადი სტრატეგია მიმართული იქნება ევროასოცირების ხელშეკრულების პირობების შესრულებისკენ და სამოქმედო გეგმა გაიწერება მათი დირექტივების შესაბამისად.

ამჟამად მიმდინარეობს ევროკავშირის და ევროპარლამენტის 2009 წლის გადაწყვეტილების „გაზის მიწოდების საერთო პრინციპების“ დანერგვის შესახებ პროგრამის ეტაპობრივი განხორციელება, რომელსაც ეწოდება „მესამე ენერგეტიკული პაკეტი“. კერძოდ, ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულების ხელმოწერით და ენერგეტიკულ გაერთიანებაში გაწევრიანებით საქართველომ აიღო ვალდებულება, განახორციელოს რეფორმები ენერგეტიკის სექტორში და საფუძველი ჩაუყაროს ევროპულ ენერგეტიკულ ბაზართან დაახლოებას.

ინვესტიციები ბუნებრივი ბაზის განაწილების სფეროში

სემეკის წლიური ანგარიშის მიხედვით, 2017 წლისთვის ბუნებრივი ბაზის განაწილების სექტორში დაგეგმილი ინვესტიციის მოცულობა შეადგენდა 173,034,000 ლარს. მათ შორის, შპს „სოკარ ჯორჯია გაზის“ – 139,062,000 ლარს, სს „საქორგგაზის“ – 18,602,000 ლარს, ხოლო შპს „ყასტრანსგაზ-თბილისის“ – 15,370,000 ლარს. ფაქტობრივად განხორციელდა 173,431,000 ლარის ინვესტიცია, მათ შორის 160,772,386 ლარი – საკუთარი სახსრებით, ხოლო 12,660,424 ლარი – მესამე პირების (მომხმარებლების) დაფინანსებით. განაწილების სექტორში 2017 წელს ფაქტობრივად განხორციელებული ინვესტიციების მოცულობაში მნიშვნელოვანი წილი – 83.16% ანუ 144,228,510 ლარი მოდის შპს „სოკარ ჯორჯია გაზზე“, სს „საქორგგაზის“ მიერ 2017 წელს განხორციელებულმა ინვესტიციებმა შეადგინა სულ 19,203,000 ლარი, მათ შორის, საკუთარი სახსრებით – 17,222,207 ლარი, ხოლო მესამე პირების დაფინანსებით – 1,980,793 ლარი. 2017 წელს განხორციელებული ინვესტიციები გრაფიკულად ასე გამოიყურება

კომპანიის ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები

კომპანიის შემოსავალმა 2017 წელს შეადგინა 41 350 000 ლარი, წმინდა მოგება იყო 10 449 000 ლარი. აქტივების ჯამური ღირებულება 2017 წლის ბოლოს შეადგენდა 115 751 000 ლარს, რაც დაახლოებით 10%-ით მეტია 2016 წლის ბოლოს იმავე მაჩვენებელზე. კომპანიის მთლიანი აქტივების 93%-ს წარმოადგენს გაზსადენები და სხვა ძირითადი საშუალებები, რომელთა საშუალებითაც კომპანია ახორციელებს თავის ძირითად საქმიანობას. აქტივების 6%-ს შეადგენს სავაჭრო მოთხოვნები. კომპანიის კაპიტალის სტრუქტურა შედგება 10 310 000 ლარის სააქციო კაპიტალისგან და 17 766 000 ლარის დამატებითი კაპიტალისგან. კომპანიის შემოსავალი წინა წლის მაჩვენებელთან შედარებით 65%-ით არის გაზრდილი, რაც აიხსნება

ერთი მხრივ, ტარიფის ზრდით, ხოლო მეორე მხრივ - ზოგადი მოხმარების ზრდით, რაც განაპირობა ინტენსიურმა გაზიფიკაციებმა. კომპანიის EBITDA 2017 წელს იყო 16 495 000 ლარი.

კომპანიის მიერ ბიუჯეტში გადახდილი გადასახადები

სს „საქორგგაზის“ მიერ დაარსებიდან 2017 წლის ჩათვლით გადახდილი გადასახადები ასე გამოიყურება: *იხ ცხ 2*

წელი	ბიუჯეტში გადახდილი თანხა
2008	248,615
2009	151,438
2010	333,977
2011	150,192
2012	328,533
2013	405,758
2014	2,283,013
2015	476,934
2016	ზედმეტობა
2017	1,749,929
სულ	6,128,388

ცხ. 2

საკადრო პოლიტიკა

სს „საქორგგაზს“ 2017 წლის ბოლოს ჰყავდა დაახლოებით 216 თანამშრომელი. კომპანია უზრუნველყოფს თავისი თანამშრომლების ჯანმრთელობის დაზღვევას. ასევე, თანამშრომელთა წახალისების მიზნით, კომპანია იყენებს ბონუს სისტემას ინდივიდუალური შედეგების მიხედვით. თანამშრომლებს, კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით, ყოველწლიურად უტარდებათ ტრენინგები საქართველოში და მის ფარგლებს გარეთ. ადამიანური რესურსების მართვის სისტემა მოიცავს საკადრო პოლიტიკის განვითარებას და ქმნის თანამშრომელთა სწავლების და კვალიფიკაციის ამაღლების შესაძლებლობას. „საქორგგაზი“ ასევე მუდმივად ზრუნავს თანამშრომელთა გადამზადებაზე, თითქმის ყველა მიმართულებით ხორციელდება თანამშრომელთა კვალიფიკაციის ამაღლება, როგორც ტექნიკური, ასევე ინოვაციებზე და ბიზნეს განვითარების კუთხით მომუშავე პერსონალისათვის.

2017 წლის 10 ოქტომბერს ქალაქ ქუთაისში კომპანია „სოკარ ჯორჯია გაზმა“ თანამშრომელთა გადამზადების და კვალიფიკაციის ამაღლების სასწავლო ცენტრი გახსნა. ცენტრი ასევე ემსახურება „საქორგაზის“ თანამშრომელთა გადამზადებასაც.

სასწავლო ცენტრი თანამშრომელთა პროფესიული ცოდნის ასამაღლებლად და პროფესიონალური უნარების სრულყოფის, ასევე კვალიფიკაციის ამაღლების სფეროში ერთიანი პოლიტიკის რეალიზაციის და უზრუნველყოფის მიზნით არის შექმნილი.

სასწავლო ცენტრის ძირითადი ამოცანებია:

- თანამშრომელთა თეორიული და პრაქტიკული ცოდნის განახლება გაზის სფეროში მზარდი მოთხოვნების შესაბამისად
- პროფესიონალური ცოდნის და შესაძლებლობების ამაღლება და სათანადო დონის უზრუნველყოფა
- მოწინავე გამოცდილების, ახალი პროგრესული მეთოდებისა და ტექნოლოგიების შესწავლა და განვრცობა

გრძელვადიან პერსპექტივაში, „საქორგაზი“ გეგმავს საკადრო პოლიტიკის ოპტიმიზაციას, კერძოდ:

- შრომის ეფექტურობის გაზრდა ინოვაციების დანერგვის გზით, რაც გულისხმობს სხვადასხვა ავტომატიზაციის სისტემების დანერგვას, კერძოდ: ბილინგის სისტემა, CRM, ტელეფონია, სმს-ცენტრი. ეს შეამცირებს რუტინულ სამუშაოს, რაც თავის მხრივ თანამშრომელთა მოტივაციას და განვითარების შესაძლებლობას გაზრდის და ასევე დაზოგავს დროს და შესაძლებლობას მისცემს კომპანიას, უფრო სწრაფად და ოპერატიულად მოემსახუროს აბონენტებს, რაც მათი კმაყოფილების კოეფიციენტზე დადებითად აისახება.
- იმ სამუშაოების აუტოსორსინგი, რომელშიც კომპანიის თანამშრომლებს აქვთ ნაკლები კომპეტენცია. „საქორგაზი“ ამ მეთოდს უკვე საკმაოდ წარმატებულად იყენებს სამონტაჟო სამუშაოების შესრულებისას, კომპანია ქირაობს კონტრაქტორ კომპანიებს, რომელებიც ასრულებენ სამშენებლო და სამონტაჟო სამუშაოებს.

კომპანიის საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდობის და ფულადი ნაკადების ლიკვიდობის მიმოხილვა და რისკების მართვის მექანიზმები

კომპანიის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები შედგება სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშებისგან და ასევე სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებისგან. ამ ფინანსური ვალდებულებების ძირითადი მიზანია კომპანიის ოპერაციების დაფინანსება. კომპანიის ძირითადი ფინანსური აქტივები მოიცავს სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებასა და ფულად სახსრებს.

კომპანიის საქმიანობისთვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია საკრედიტო, ლიკვიდურობის და საბაზრო რისკები.

კომპანია მიეკუთვნება კომპანიების დიდ ჯგუფს, რომელსაც „სოკარი“ აკონტროლებს. ფინანსური რისკების უმეტესობაზე ზედამხედველობასა და კონტროლს ახორციელებს „სოკარი“ რეგიონების და ქვეყნების დონეზე. კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ ფინანსური რისკის მართვის მიზანია კომპანიის ყოველდღიური ოპერაციების შესრულების უზრუნველყოფა, ოპერაციებიდან საკმარისი ნაღდი ფულის მიღება, რომ დააფინანსოს საოპერაციო და მიმდინარე კაპიტალური დანახარჯები და სასესხო ვალდებულებები მესამე მხარეების მიმართ.

დეტალური ინფორმაცია იხილეთ კომპანიის მიერ წარმოდგენილ ფასს-ის მიხედვით მომზადებულ საწყის ფინანსურ ანგარიშგების მე-18 შენიშვნაში „ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა“.

კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობა

„სოკარის“, როგორც ჯგუფის, ერთ-ერთი მთავარი ღირებულება ადამიანებსა და გარემოზე ზრუნვაა. ჯგუფის სოციალური აქტივობები მოიცავს კულტურულ, სპორტულ, ინფრასტრუქტურულ და საქველმოქმედო პროექტებს.

გარემოზე ზრუნვა

რეგიონებში ინტენსიური გაზიფიცირებების დაწყებამდე ხდებოდა ხეების უკონტროლო ჭრა, რაც ამძიმებდა ეკოლოგიურ ფონს. შესაბამისად გაზიფიცირება ხელს უწყობს ტყის საფარის შენარჩუნებას და დადებითად მოქმედებს ეკოსისტემაზე. კომპანიის გათვლებით, ინტენსიურმა გაზიფიკაციამ წელიწადში დაახლოებით 1 000 000 ხე გადაარჩინა მოჭრას. კვლევის მიხედვით, ეს ფაქტი მომხმარებლების სრულ უმრავლესობას სიმპატიით განაწყობს „სოკარის“ მიმართ.

ამავე კვლევის მიხედვით, მოსახლეობა დადებითად აფასებს „სოკარს“ და აზერბაიჯანს, როგორც სტაბილურ პარტნიორს, რომელმაც ენერგოკრიზისის დროს გამოიყვანა საქართველო მძიმე სოციალური და პოლიტიკური მდგომარეობიდან.

„სოკარის“ ჯგუფის მიერ განხორციელებული სხვა სოციალური პროექტები:

კულტურა

სოკარისა და საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს მჭიდრო და ხანგრძლივი თანამშრომლობით მრავალი პროექტი შეიქმნა. კომპანია დიდ ინვესტიციებს

დებს კულტურული მემკვიდრეობის რესტავრაციაში და მხარს უჭერს სხვადასხვა მუსიკალურ ფესტივალს. აღსანიშნავი პროექტებია:

- საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრომ და „სოკარმა“ ხელი მოაწერეს თანამშრომლობის მემორანდუმს, რომლის ფარგლებშიც „სოკარი“ CHECK IN GEORGIA-ს პარტნიორი გახდა.
- „სოკარი“ არის ელექტრონული მუსიკის ფესტივალების 4GB-ის და OPEN AIR-ის მხარდამჭერი.
- 2012 წელს მარნეულში „სოკარის“ მხარდაჭერით გაიხსნა სასწავლო ცენტრის შენობა-ჩაის სახლი. სასწავლო ცენტრში მარნეულის, ბოლნისის, გარდაბანისა და დმანისის რაიონების ახალგაზრდებს ქართულ, ინგლისურ და ფრანგულ ენას უფასოდ შეასწავლიან. სასწავლო ცენტრში არის ასევე ჭადრაკის, ცეკვისა და ხალიჩების ქსოვის კურსები.
- „სოკარის“ წარმომადგენლობის დაფინანსებით განხორციელდა გამოჩენილი აზერბაიჯანელი მწერლის, დრამატურგის, განმანათლებლისა და საზოგადო მოღვაწის, მირზა ფათალი ახუნდოვის სახლ-მუზეუმისა და სამხატვრო გალერეის მშენებლობა-რესტავრაცია თბილისში. კულტურის კომპლექსს ახუნდოვ ჰაუსს წილად ხვდა საუკეთესო საზოგადოებრივი ნაგებობის წოდება.
- „სოკარი“ არის ინტელექტუალური „რა? სად? როდის?“ სპონსორი

სპორტი

სოკარი უკვე 11 წელია მხარს უჭერს ქართულ სპორტს და მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვს მის განვითარებაში. კომპანია არის საქართველოს რაგბისა და ფეხბურთის ახალგაზრდული ნაკრებების, ასევე ჭადრაკის ფედერაციის ოფიციალური სპონსორი. კერძოდ:

- უეფას ოფიციალური პარტნიორი და ევროპის 2016 წლის ჩემპიონატის სპონსორი.
- საქართველოს ფეხბურთის U19 ნაკრების სპონსორი.
- საქართველოს რაგბის U20 ნაკრების სპონსორი.
- საქართველოში ჭადრაკის ფედერაციის გენერალური სპონსორი.

ინფრასტრუქტურა

კომპანიას დიდი წვლილი მიუძღვის საქართველოს ინფრასტრუქტურის განვითარებაში. „სოკარმა“ შექმნა ქვეყანაში ერთ-ერთი ყველაზე დასამახსოვრებელი არქიტექტურული ნაგებობები და სტრატეგიული მნიშვნელობის კომპლექსები. კერძოდ:

- რუის-ურბნისის მრავალფუნქციური კომპლექსი.

- სოკარისა მულტიფუნქციური კომპლექსი თბილისი-რუსთავის გზაზე.
- სოკარისა და მაკდონალდსის ერთობლივი ობიექტი ბათუმში.
- ჰეიდარ ალიევის სახელობის პარკები და რეკრეაციული ზონები თბილისსა და რუსთავში.

ქველმოქმედება

სოკარი ზრუნავს ქვეყანაში სოციალურად დაუცველ მოსახლეობაზე და განათლების დონის ამაღლებაზე. წლების მანძილზე კომპანია აღიარებულია, როგორც სოციალური პროექტების უმსხვილესი ინვესტორი და ახორციელებს შემდეგ საქველმოქმედო ღონისძიებებს:

- ბუნებრივი აირი სოციალურად დაუცველ ხანდაზმულებსა და ბავშვთა სახლებს.
- ბუნებრივი აირი ოკუპირებული ტერიტორიების გამყოფ ხაზთან მდებარე სოფლების მოსახლეობას.
- ბუნებრივი აირი საქართველოს ტერიტორიაზე არსებულ სხვადასხვა რელიგიური კონფესიების ყველა ობიექტს.
- სტუდენტების სწავლის დაფინანსება.
- საქველმოქმედო ფონდის - ნატურის ხე - გენერალური სპონსორობა. ფონდი 2014 წლიდან აფინანსებს ბავშვების მკურნალობას საქართველოში და მის ფარგლებს გარეთ.

ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები

კომპანიას ამ ეტაპზე საკმაოდ მყარი პოზიცია უჭირავს ბაზარზე, კერძოდ, მას აქვს რამდენიმე უპირატესობა, რომელიც განაპირობებს მოკლე და გრძელვადიან პერსპექტივაში მის სტაბილურ ფუნქციონირებას და მომავალ განვითარებას, მათ შორისაა: რეგიონალურ გაზის გაზგამანაწილებელ ბიზნესში მრავალწლიანი წარმატებული გამოცდილება და კომპეტენცია, გაზსადენების ფართო ქსელი, ავტორიტეტული და ძლიერი აქციონერი (აზერბაიჯანის სახელმწიფო კომპანია), კლიენტების უზარმაზარი ბაზა საქართველოს რეგიონებში - 400 000-ზე მეტი აბონენტი.

ზემოხსენებული ფაქტორები ქმნის შესაძლებლობას, რომ კომპანია მომავალში კიდევ უფრო განვითარდეს და გაფართოვდეს, მიაერთოს ახალი აბონენტები უკვე გაზიფიცირებულ რეგიონებში, გაფართოვდეს გეოგრაფიულად და აითვისოს არაგაზიფიცირებული რეგიონები და რაიონები, ასევე ტურისტული ზონები, სადაც მოხმარება საშუალოზე მაღალი იქნება.

არსებობს გარკვეული საფრთხეები და დაბრკოლებები ზემოთხსენებული მესამე ენერგეტიკული პაკეტის განხორციელების პროცესში, რომელიც კომპანიისთვის ამ ეტაპზე საკმაოდ რთული გამოწვევაა და შესაძლოა ძირეული ცვლილებები გამოიწვიოს. თუმცა, საბოლოოდ ეს ცვლილებები მომხმარებლებზეც და ბაზარზე მოქმედ კომპანიებზეც დადებითად აისახება. გაზრდილი კონკურენცია აუზმობებს მიწოდებული მომსახურების

ხარისხს, ასევე კონკურენტების გააქტიურება შესაძლოა ნიშნავდეს ბაზარზე პასუხისმგებლობების გადანაწილებას.

არსებობს სხვა რისკებიც, მაგალითად: კომპანიის მასშტაბის ზრდას შესაძლოა მოჰყვეს სავაჭრო ვალდებულებების, სავაჭრო მოთხოვნების ამოღების ვადის და უიმედო ვალების რეზერვის ზრდა. რისკია ასევე ლარის კურსის მერყეობა დოლართან მიმართებაში, ვინაიდან კომპანია გაზს ყიდულობს დოლარში, ხოლო რეალიზაცია საცალო აბონენტებზე ხდება ლარში.

ძირითადი მაკროეკონომიკური ფაქტორები

პოლიტიკური ფაქტორები:

- აზერბაიჯანისა და საქართველოს სტრატეგიული პარტნიორობა „საქორგგაზის“ განვითარების და ბაზარზე მყარი პოზიციის გარანტიაა. პოლიტიკური ცვლილებები როგორც წესი, გავლენას არ ახდენს „სოკარზე“, რადგან აზერბაიჯანისა და საქართველოს ურთიერთობები სტაბილურია.
- ბოლო წლებში მომხმარებელთა ცნობიერების ამაღლების ფონზე ბაზარი უფრო დაცული გახდა გაზის ტარიფთან დაკავშირებული პოლიტიკური სპეკულაციებისგან, რადგან ტარიფის გაანგარიშების მეთოდოლოგია საჯაროდ ხელმისაწვდომია ყველა დაინტერესებული პირისთვის.
- რეგიონის პოლიტიკურმა არასტაბილურობამ შესაძლოა გამოიწვიოს ეკონომიკური არასტაბილურობაც, რაც ასევე აისახება ენერგეტიკაზე.
- ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულება: ამ ხელშეკრულების პირობებმა შესაძლოა ენერგეტიკული ბაზრის ფუნდამენტური ცვლილებები გამოიწვიოს რეგულირებისა და კანონმდებლობის კუთხით.

ეკონომიკური ფაქტორები:

- სავალუტო რისკები, ლარის არასტაბილურობამ შესაძლოა გამოიწვიოს კომპანიის ფინანსური პრობლემები.
- საპროცენტო განაკვეთი: გამომდინარე იქიდან, რომ კომპანია თავისი საქმიანობის გარკვეულ ნაწილს სესხით აფინანსებს, საპროცენტო განაკვეთი დიდ გავლენას ახდენს მის ფინანსურ ხარჯებზე.
- ქვეყნის ზოგად ეკონომიკურ მდგომარეობაზეა დამოკიდებული მომხმარებელთა გადახდისუნარიანობა და შესაბამისად გაზის მოხმარება.

სოციალური ფაქტორები:

- მოსახლეობის ზრდის ტემპი შემცირებულია, რაც პირდაპირ მოქმედებს გაზის მოხმარების მოცულობაზე.

- გარემოს დაცვა - ბოლო პერიოდში ქვეყნის მასშტაბით უფრო და უფრო დიდი ყურადღება ექცევა გარემოზე ზრუნვას, რაც გულისხმობს ბაზარზე მყოფი კომპანიებისთვის დამატებით რეგულაციებს და მეტ სოციალურ პასუხისმგებლობას.
- დემოგრაფიული განაწილება - ჯეოსტატის მონაცემებით, მოსახლეობის 57% ცხოვრობს ქალაქებში, ხოლო 43%- სოფლად. ქალაქის მოსახლეობას უფრო ნაკლები წვდომა აქვს გაზის შემცვლელ პროდუქტებზე, ვიდრე სოფლად. აქედან გამომდინარე, კონკურენციის რისკი ქალაქებში ნაკლებია.
- სიღარიბის მაჩვენებელი ქვეყანაში- ბოლო წლებში ზრდის ტენდენციაა, რამაც შესაძლოა გავლენა მოახდინოს გაზის მოხმარების მოცულობაზე.

ტექნოლოგიური ფაქტორები:

- ინტერნეტ და მობილური მომსახურებები საქართველოს ურბანულ რაიონებში კარგად არის განვითარებული, ხოლო სოფლებში ეტაპობრივად ფართოვდება დაფარვის ზონები, რაც ენერგო კომპანიებისთვისაც მომგებიანია, რადგან მარტივდება კომუნიკაცია მომხმარებელთან და საოპერაციო საქმიანობა. (მაგ: აბონენტებისთვის ქვითრის ნაცვლად სმს-ის გაგზავნა).
- ამჟამად ინტერნეტი ხელმისაწვდომია თითქმის ყველა რეგიონში, რაც ნიშნავს მომხმარებელთა თავისუფალ წვდომას გაზთან დაკავშირებულ ნებისმიერ საჯარო ინფორმაციაზე. (მაგალითად, გაზის უსაფრთხო მოხმარების წესები, ტარიფის გაანგარიშების მეთოდოლოგია და ა.შ.)

გარემო ფაქტორები:

- კლიმატური ცვლილებები: გაზის ბაზარი მკვეთრი სეზონურობით გამოირჩევა. ზამთრის სეზონზე მოხმარება დამოკიდებულია 2 ძირითად ფაქტორზე, ზამთრის საშუალო ტემპერატურასა და დაბალი ტემპერატურის ხანგრძლივობაზე.
- საქართველოს ეკოსისტემა მდიდარია გაზის შემცვლელი პროდუქტებით, კერძოდ, შეშა, წყალი, ელექტროენერგია, თუმცა ამჟამად საქართველოში ხის ჭრაზე კონტროლი გამკაცრებულია, რამაც შესაძლოა განაპირობოს გაზის მოხმარების ზრდა.

საკანონმდებლო ფაქტორები:

- საგადასახადო პოლიტიკა: საგადასახადო სისტემის გამარტივება და ესტონურ მოდელზე გადასვლა ცალსახად დადებითად აისახება ბიზნესზე.
- სემკვის მიერ კონტროლდება სოციალური აბონენტების მიერთებაზე ფასწარმოქმნა. მარეგულირებელი აკონტროლებს მიერთების ვადებს, 40 დღიანი ვადაგადაცილების შემთხვევაში აბონენტს უნახევრდება ტარიფი, ხოლო 80 დღიანი ვადაგადაცილების შემთხვევაში - მთლიანად ჩამოეწერება ვალი.

კვლევისა და განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა

ციფრული ტექნოლოგიების განვითარება კომპანიის სტრატეგიის ერთ-ერთი მთავარი კომპონენტია. ეს მიმართულება ხელს უწყობს პროცესების ოპტიმიზაციას და ავტომატიზაციას. კომპანიის განვითარების ამ ეტაპზე ციფრული ტექნოლოგიების განვითარება იგეგმება სამი ძირითადი მიმართულებით: კომერციული საქმიანობის ოპტიმიზაცია, ტექნიკური ოპერაციები და კონტროლის მექანიზმები.

ციფრული ტექნოლოგიები კომერციულ საქმიანობის ოპტიმიზაციისთვის

ბილინგის სისტემა

ბილინგის სისტემა წარმოადგენს კომპანიის მთავარ ციფრულ ინოვაციას, რომელიც დაინერგა კონკრეტულად „სოკარ გაზის“ ჯგუფისთვის. სისტემაში სრულად არის ასახული კომპანიის საოპერაციო საქმიანობის მოთხოვნები, როგორებიცაა:

- უნიფიცირებული აბონენტები
- ფინანსური კონტროლის მექანიზმები
- რეპორტინგი
- ტარიფების მოქნილი სქემა
- სმს-ს გაგზავნა აბონენტებთან, საჭიროების შემთხვევაში ქვითრის ადგილზე ბეჭდვა

CRM სისტემა

სისტემა რომელიც მოიცავს მომხმარებლებთან ურთიერთობის ყველა საშუალებას, როგორებიცაა „ქოლ ცენტრი“, მომხმარებლების მომსახურების ცენტრები, ვებ პორტალი. ეს სისტემა მთავარი მიზანია აბონენტების კმაყოფილების ამაღლება აბონენტებთან ურთიერთობის ანალიზის მეშვეობით.

ვებ პორტალი

წარმოადგენს სოციალურ და კომერციული აბონენტების ელექტრონულ ანგარიშებს. სადაც მომხმარებლებს შეუძლიათ ნახონ თავიანთი ისტორია კომპანიაში. ვებ პორტალის ძირითად მიმართულებებს წარმოადგენ:

- აბონენტების ბარათები
- უსაფრთხოების წესები
- მომსახურებების შეთავაზება
- ონლაინ გადახდები

ციფრული ტექნოლოგიები ტექნიკურ ოპერაციებში

გეოგრაფიული ინფორმაციული სისტემა

აღნიშნულ სისტემაში ასახულია კომპანიის ფიზიკური ინფრასტრუქტურა: გაზსადენები, მრიცხველები და ა.შ. რაც კომპანიას აძლევს საშუალებას ადგილზე მისვლის და გეგმიური შემოვლების გარეშე აღმოფხვრას პოტენციური პრობლემები. ასევე იგეგმება GIS სისტემის ინტეგრირება ბილინგის სისტემასთან, რაც კომპანიას მისცემს საშუალებას სამუშაო პროცესები უკვე ამ სისტემის მეშვეობით განახორციელოს.

სადისპეჩერო ცენტრი

წარმოადგენს ბუნებრივი გაზის უწყვეტ და უსაფრთხო მიწოდების მაკონტროლებელ ცენტრს. სადისპეჩერო ცენტრი აგროვებს ინფორმაციას სხვადასხვა სისტემებიდან, ახდენს მათ კონსოლიდაციას და კომპანიას სთავაზობს ოპტიმალურ გადაწყვეტილებას პრობლემის აღმოსაფხვრელად. მაგ: GIS ის სისტემიდან ტექნიკის და მოწყობილობების ადგილმდებარეობას, კორექტორებიდან რომლებიც დაყენებულია საუბნო მრიცხველებზე ინფორმაციას წნევის და დატვირთვის შესახებ, CRM სისტემიდან ავარიების შესახებ და ამის მეშვეობით გეგმავს ავარიის აღმოფხვრის საფეხურებს. სადისპეჩერო ცენტრის მთავარი ფუნქციებია:

- ოპერატიული, მოქნილი და ეფექტური რეაგირება პრობლემებზე, როგორიცაა ავარიები, ქსელში წნევის დაცემა და ა.შ.
- ჯგუფების მუშაობის კოორდინირება
- ადამიანური შეცდომის შემცირება გადაწყვეტილების მიღების დროს

ჩვენების ალბის ტექნოლოგია

2012 წელს კომპანიაში დაინერგა მობილური ტერმინალები შტრიხ კოდის წამკითხველი აპარატით. ყველა მრიცხველზე დამონტაჟდა შტრიხ კოდი მაიდენტიფიცირებელი ინფორმაციით. ტერმინალის საშუალებით კონტროლიორი კითხულობს მრიცხველზე დატანილ შტრიხ-კოდს. აბონენტს მომენტალურად ეგზავნება სატელეფონო შეტყობინება (SMS) დავალიანების დარიცხვასთან დაკავშირებით, საჭიროების შემთხვევაში აბონენტის ქვითარი იბეჭდება ადგილზე მობილური ტერმინალიდან. ამ ტექნოლოგიის დანერგვამ შეამცირა კონტროლიორის მიერ ერთ აბონენტზე დახარჯული დრო და გადახდის ლოდინის ვადა.

მარკეტინგული სტრატეგია და საზოგადოებასთან ურთიერთობა

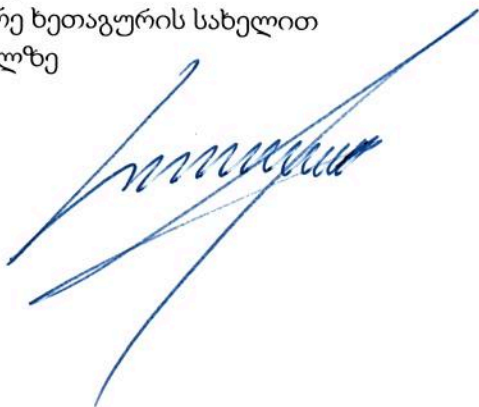
„სოკარ ჯორჯია გაზში“ მარკეტინგის დეპარტამენტი შეიქმნა 2015 წელს, დეპარტამენტი ასევე ემსახურება „საქორგაზს“. მისი მიზანია მომხმარებლებში კომპანიის ცნობადობის გაზრდა, სიახლეების და ნებისმიერი სახის ინფორმაციის სწრაფად და სრულყოფილად მიწოდება. საზოგადოებასთან უფრო მჭიდრო და ეფექტური კომუნიკაციის დასამყარებლად იგეგმება ბაზრის გამოკვლევა და საჭიროების მიხედვით კომუნიკაციის გაღრმავება, სარეკლამო საქმიანობა.

მოკლევადიან პერსპექტივაში იგეგმება საკუთარი სახსრებით რეკლამირება. კერძოდ, ქვითრებზე, კომპანიის დაბრენდილ მანქანებზე, ფრონტ ოფისებში დამონტაჟებულ ელექტრონული მონიტორებზე, ასევე კომპანიის ვებ გვერდზე და სოციალურ მედიაში განთავსდება ნებისმიერი სახის რეკლამა, ასევე სხვადასხვა შინაარსის ტექსტი და შეტყობინება აბონენტებისათვის. ასევე უსაფრთხოების გაუმჯობესების მიზნით იგეგმება საინფორმაციო ბროშურების შემუშავება გაზის მოხმარებასთან დაკავშირებით, აბონენტებს ბროშურები დაურიგდებათ ქვითრების ერთად. 2018 წლიდან, კლიენტებს ახალი კომერციული შეთავაზებებს გააცნობენ ქოლ ცენტრის ოპერატორები. ასევე, შესაძლებელი იქნება სარეკლამო შეტყობინებების სმს-ით გაგზავნა.

საზოგადოებასთან ურთიერთობის გაუმჯობესებით მიმართულების იგეგმება „სოკარ ჯორჯია გაზი“-სა და „საქორგაზის“ კორპორატიული პასუხისმგებლობის დოკუმენტის შექმნა. დოკუმენტი დაეფუძნება კომპანიის მიერ ღირებულების გაზრდისკენ მიმართულ აქტივობებს. ასევე შეიქმნება მხარდაჭერის ჯგუფი დაინტერესებული მხარეებისათვის, როგორებიცაა ენერგეტიკის სამინისტრო, მარეგულირებელი კომისია და ა.შ. იგეგმება ასევე ვებ-გვერდის გავრცობა და PR კამპანიის განვითარება, სოციალური ქსელების საშუალებით აქტიური კომუნიკაცია აბონენტებთან.

ალექსანდრე საკანდელიძე,
დირექტორის, ალექსანდრე ხეთაგურის სახელით
მინდობილობის საფუძველზე

26 სექტემბერი, 2018

მარკეტინგული სტრატეგია და საზოგადოებასთან ურთიერთობა

„სოკარ ჯორჯია გაზში“ მარკეტინგის დეპარტამენტი შეიქმნა 2015 წელს, დეპარტამენტი ასევე ემსახურება „საქორგაზს“. მისი მიზანია მომხმარებლებში კომპანიის ცნობადობის გაზრდა, სიახლეების და ნებისმიერი სახის ინფორმაციის სწრაფად და სრულყოფილად მიწოდება. საზოგადოებასთან უფრო მჭიდრო და ეფექტური კომუნიკაციის დასამყარებლად იგეგმება ბაზრის გამოკვლევა და საჭიროების მიხედვით კომუნიკაციის გაღრმავება, სარეკლამო საქმიანობა.

მოკლევადიან პერსპექტივაში იგეგმება საკუთარი სახსრებით რეკლამირება. კერძოდ, ქვითრებზე, კომპანიის დაბრენდილ მანქანებზე, ფრონტ ოფისებში დამონტაჟებულ ელექტრონული მონიტორებზე, ასევე კომპანიის ვებ გვერდზე და სოციალურ მედიაში განთავსდება ნებისმიერი სახის რეკლამა, ასევე სხვადასხვა შინაარსის ტექსტი და შეტყობინება აბონენტებისათვის. ასევე უსაფრთხოების გაუმჯობესების მიზნით იგეგმება საინფორმაციო ბროშურების შემუშავება გაზის მოხმარებასთან დაკავშირებით, აბონენტებს ბროშურები დაურიგდებათ ქვითრების ერთად. 2018 წლიდან, კლიენტებს ახალი კომერციული შეთავაზებებს გააცნობენ ქოლ ცენტრის ოპერატორები. ასევე, შესაძლებელი იქნება სარეკლამო შეტყობინებების სმს-ით გაგზავნა.

საზოგადოებასთან ურთიერთობის გაუმჯობესებით მიმართულების იგეგმება „სოკარ ჯორჯია გაზი“-სა და „საქორგაზის“ კორპორატიული პასუხისმგებლობის დოკუმენტის შექმნა. დოკუმენტი დაეფუძნება კომპანიის მიერ ღირებულების გაზრდისკენ მიმართულ აქტივობებს. ასევე შეიქმნება მხარდაჭერის ჯგუფი დაინტერესებული მხარეებისათვის, როგორებიცაა ენერგეტიკის სამინისტრო, მარეგულირებელი კომისია და ა.შ. იგეგმება ასევე ვებ-გვერდის გავრცობა და PR კამპანიის განვითარება, სოციალური ქსელების საშუალებით აქტიური კომუნიკაცია აბონენტებთან.

ალექსანდრე საკანდელიძე,
დირექტორის, ალექსანდრე ხეთაგურის სახელით
მინდობილობის საფუძველზე

26 სექტემბერი, 2018

გამოყენებული მასალები:

1. საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2017 წლის ანგარიში
2. „იუაი საქართველოს“ დამოუკიდებელი რწმუნების ანგარიში 2017წ.
3. ანალიტიკური ცენტრი «მსოფლიო გამოცდილება საქართველოსთვის» (WEG) მიერ განხორციელებული და ჰაინრიჰ ბიოლის ფონდის სამხრეთ კავკასიის რეგიონული ბიუროს დაფინანსებული პროექტის «ენერგეტიკული რეფორმების ხელშეწყობა საქართველოში ცნობიერების გაზრდისა და სამოქალაქო სექტორის, მედიისა და საჯარო მოხელეთა შესაძლებლობების განვითარებით» ფარგლებში წარმოდგენილი ექსპერტების პუბლიკაციების კრებული.

